ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ގަވާއިދު

2020

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ފިހުރިސްތު

އެއްވަނަ ބައި 9
އާންމު މާއްދާތައް 9
ތަޢާރުފާއި ނަން 9
ސުޕްރީމް ކޯޓު ހިނގަމުންދާ ގޮތް 9
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ދައުރާއި ރިސާލަތް 9
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޤާމުގެ ޤާނޫނީ އަދަދު 10
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސިއްކަ 10
ޝަރީޢަތްކުރާ ބަސް 11
ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވިފައި ހުންނަ ގަޑި 12
ދެވަނަ ބައި 12
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރ 12
ރަޖިސްޓްރާރ 12
ރަޖިސްޓްރާރގެ މަސްއޫލިއްޔަތު 12
އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރ 14
އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރގެ މަސްއޫލިއްޔަތު 14
ރަޖިސްޓްރާރގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އެހެން ފަރާތަކާ ހަވާލުކުރުން 15
ރަޖިސްޓްރާރގެ ނިންމުމެއް އަލުން ބަލަން އެދި ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު 15
ތިންވަނަ ބައި 16
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞާއި ބާރުތައް 16
ހަމައެކަނި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބެލޭނެ މައްސަލަތައް 16
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަސްލީ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ ދުސްތޫރީ މައްސަލަތައް 17
ހައިކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލަތައް 18
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިސްތިޝާރީ ވަޒީފާއަކަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް 18
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް 18
ކޯޓުގެ ޢާއްމުގައި ލިބިގެންވާ އިޚްތިޞާޞް 18

އަދަބު ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ހުކުމް ނިޒާއީ ކުރަންޖެހޭ މައްސަލަތައް 19
ހުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ފަސްކުރުން 20
ވަގުތީ އަމުރަށް އެދުން 20
ވަގުތީ އަމުރު ނެރުން 20
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން ނުވަތަ ހުކުމް އަލުން ބެލުން 20
ހަތަރުވަނަ ބައި 21
ހައިކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލަތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބެލުން 21
ހައިކޯޓުގެ ހުކުމްތައް އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނެ ޙާލަތްތައް 21
އިޖުރާއަތެއް ބާޠިލުކުރަން ހުށަހެޅުން 22
އިސްތިއުނާފުގެ މުއްދަތު 22
މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތު 23
ފަސްވަނަ ބައި 23
މައްސަލަ ހުށަހެޅުން 23
ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުން 23
މައްސަލަތަކުގެ ރަޖިސްޓްރީ ބެލެހެއްޓުން 24
މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމާއެކު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ތަކެތި 24
މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު ފުރިހަމަކުރުން 25
ފޯމު ހުށަހެޅި ކަމުގެ ލިޔުން ދޫކުރުން 26
ހަވަނަ ބައި 26
ހުއްދަ ދިނުމާއި ރަޖިސްޓްރީކުރުން 26
ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލައާ ދެރު އަމަލުކުރާނެގޮތް 26
މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރުން 27
ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ 28
ހަތްވަނަ ބައި 28
މައްސަލަ ބަލާނެ ފަނޑިޔާރުން ކަނޑައެޅުން 28
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުން އެކުލެވޭ މަޖިލީހަކުން ބަލާ މައްސަލަތައް 28

5 (ފަހެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން ބަލާނެ މައްސަލަތައް 29
3 (ތިނެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން ބަލާނެ މައްސަލަތައް 30
ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓުން 30
ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސްތައް އެކުލަވާލުން 30
މައްސަލަތަކުން ތަނާޒުލުވުން 31
އަށްވަނަ ބައި 31
އިފްތިތާޙީ ބައްދަލުވުން ބޭއްވުން 31
އިފްތިތާޙީ ބައްދަލުވުން 31
އިފްތިތާޙީ ބައްދަލުވުމަށް ހާޒިރުވުމަށް އެންގުން 31
މައްސަލައިގެ ލިޔުންތައް ޙަވާލުކުރުމާއި ޖަވާބު ހުށަހެޅުން 32
ޖަވާބު ފޯމާއެކު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ތަކެތި 33
މުއްދަތު އިތުރުކުރުން 33
ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅުން 34
މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ޝަޚްޞުންނަށް އެންގުން 34
ނުވަވަނަ ބައި 34
މައްސަލަ އަނބުރާ ގެންދިއުން 34
މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީވުމުގެ ކުރިން އަނބުރާ ގެންދިއުން 34
މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްފަހު އަނބުރާ ގެންދިއުން 34
ދިހަވަނަ ބައި 35
މައްސަލައާގުޅޭ ލިޔުންތައް ބެލެހެއްޓުމާއި ފައިލުކުރުން 35
މައްސަލައިގެ ފައިލު 35
މައްސަލައާ ގުޅޭ ލިޔުންތައް ފައިލުކުރުން 35
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެކެވޭ ވާހަކަތަކުގެ ރެކޯޑު ބެލެހެއްޓުން 36
އޯޑިއޯ އަދި/ނުވަތަ ވީޑިއޯ ރެކޯޑިންގ 36
މައްސަލައިގެ ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރުމާއި ފައިލު އަރުޝީފުކުރުން 37

އެގާރަވަނަ ބައި 37
އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި، އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތަކަށް މައްސަލަ ރައްދުވުމާއި، ކޮށްފައިވާ ދައުވާ ބަދަލުކުރުން 37
އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތް އެކުވެގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތަކަށް މައްސަލަ ރައްދުވުން 37
ދައުވާއާ ގުޅުންނެތް ކަންކަން އިސްލާހުކުރުން 38
ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތައް އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ އުނިކުރުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅުން 38
އެއް މައްސަލައަކަށް ވުރެ ގިނަ މައްސަލަ އެކުގައި ހިންގުން 38
ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކަށް ތަޢައްރުޟުވުން 39
ބާރަވަނަ ބައި 39
ޚަސްމުން ތަމްސީލުކުރުން 39
ޚަސްމުން ތަމްސީލުކުރާނެ ފަރާތެއް ޢައްޔަނުކުރުން 39
ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީ [illegible] ބަދަލު ބަޔާނުކުރުން 40
ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ތަމްސީލުކުރާނެ ފަރާތް ޢައްޔަނުކުރުން 40
މައްސަލައިގައި ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލުގައި އަންނަ ފަރާތް ބަދަލުކުރުން 41
މައްސަލައިގައި ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލުގައި އަންނަ ފަރާތް ވަކިވުން ނުވަތަ ތަނާޒުލުވުން 42
ތޭރަވަނަ ބައި 42
ޑިފޯލްޓް ފައިސަލާ ބަހައްޓުން 42
ޑިފޯލްޓް ފައިސަލާ 42
ޑިފޯލްޓް ފައިސަލާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތައް 43
ޑިފޯލްޓްގެ ގޮތުގައި ބަހައްޓާ ފައިސަލާގެ އަޘަރު 43
ޑިފޯލްޓް ފައިސަލާ ބަހައްޓުމަށް ދޭ މުއްދަތު 43
ޑިފޯލްޓް ފައިސަލާއާ ގުޅޭ [illegible] ގޮތް 44
ޑިފޯލްޓް ފައިސަލާގެ ޙުކުމް މުރާޖަޢާކުރުން 46
ސާދަވަނަ ބައި 46
[illegible] 46

ހާޒިރުވުމަށް އަންގާ އަމުރު 46
އަމުރު ރައްދުކުރުން 46
ޕޯސްޓުގެ ޒަރީޢާއިން ނުވަތަ ކޯޓުން [illegible] [illegible] އަމުރު ރައްދުކުރުން 47
އުޅަނދު ފަހަރުގައި ތިބޭ ނުވަތަ އުޅަނދު ފަހަރުގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހުންނާ އަމުރު ހަވާލުކުރުން 48
ފުލުހުންނަށް ނުވަތަ ސިފައިންނަށް އަމުރު ހަވާލުކުރުން 48
ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުންނަށް އަމުރު ހަވާލުކުރުން 49
މައްސަލަ ހުށަހެޅިފައިވާ ރަށް ނޫން އެހެން ރަށެއްގައި ހުރި މީހަކަށް އަމުރު ހަވާލުކުރުން 49
ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތަކާއި ކޯޓުން [illegible] [illegible] 50
ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތަކަށް އަމުރު ހަވާލުކުރުން 51
[illegible] [illegible] ނުވަތަ އިދާރާއަކުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރުން 52
[illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަތަކުގައި އަމުރު ރައްދުކުރުން 53
ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރެވިކަން އިންކާރުކުރުން 53
ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުނުކުރެވުން 53
އިލެކްޓްރޯނިކް ވަސީލަތް [illegible] އަމުރު ރައްދުކުރުން 53
ކޯޓަށް ހާޒިރުވުން 54
ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގާފައިވާ ގަޑިއަށް ހާޒިރުނުވުން 54
މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން 55
މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން 56
ވަކީލު ހާޒިރުނުވުން 57
ހާޒިރުނުވުމަށް މަޤްބޫލު އުޒުރެއް ކަމަށް ބެލެވޭނެ ކަންތައްތައް 57
މެޑިކަލް ފޯމު ހުށަހެޅުން 57
ބަލިވުން ނޫން އެހެންކަމެއް ދިމާވެގެން ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވެވިއްޖެނަމަ ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުން 58
ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ހާޒިރުކުރުން 58
އެޑްރެސް ބަދަލުވުން 59
ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރެއް ރައްދުކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއް މާލެއިން ބޭރަށް ފުރައިގެން ދިޔުން 60
ހާޒިރުކުރުމުގެ ޒިންމާ 60

ފަނަރަވަނަ ބައި 60
ޝަރީޢަތް ހިންގުން 60
މައްސަލަ ތާވަލުކުރުން 60
އަޑުއެހުން އޮންނަ ދުވަހާއި ގަޑި ބަދަލުކުރުން 61
އަޑުއެހުން އޮންނަ ދުވަސް ނުވަތަ ގަޑި ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅުން 61
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ފުރުސަތު ދިނުން 61
ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތައް 62
މައުޟޫޢީގޮތުން މައްސަލަ ބެލުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތް 62
މައްސަލައިގެ ލިޔުންތައް ދޫކުރުން 63
ސޯޅަވަނަ ބައި 64
ޝަރީޢަތްތައް ދުރުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން 64
އޯޑިއޯ އަދި ވީޑިއޯ ކޮންފަރެންސިންގ މެދުވެރިކޮށް ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން 64
ޓެކްނޮލޮޖީގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުން 64
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ޖޮއިންވުން 64
މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބައިވެރިވުން 65
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހާގުޅޭ ކަންކަން އިޢުލާންކުރުން 65
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސް ހުޅުވުމާއި ނިންމުން 65
ޝަރީޢަތުގެ ބައިވެރިންގެ ޢަމަލުތައް ބަލަހައްޓަންޖެހޭގޮތް 66
ކުރުން މަނާ ކަންތައްތައް 66
އެހެނިހެން އިޖުރާއަތުތައް ހިނގުން 67
ސަތާރަވަނަ ބައި 67
މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއް މަރުވުން 67
މަރުވިކަން އެންގުން 67
މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މަރުވުން 67
މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް މަރުވުން 68

އަށާރަވަނަ ބައި 69
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާއި ކޯޓުގެ ޙުރުމަތް 69
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް މީހުން ވެއްދުން 69
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ވަންނަ ފަރާތްތަކަށް އަޅަންޖެހޭ ހެދުން 70
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހާ ގުޅޭ ކަންކަން އިޢުލާންކުރުން 70
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ފެށުން 70
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް މެދުކަނޑާލުން 71
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ނިމުން 71
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމް ބެލެހެއްޓުން 71
ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފު ޢަމަލުތަކަށް 72
ވަގުތުން ކަނޑައެޅޭ އަދަބު 73
ވަކީލަކު ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފުވުން 73
ނަވާރަވަނަ ބައި 74
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޙުކުމް 74
ޙުކުމްކުރުން 74
ޙުކުމުގެ އަސްލު ދޫކުރުން 74
ޙުކުމަށް ބަދަލު ނުގެނައުން 74
ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް ޙަވާލުކުރުން 74
ވިހިވަނަ ބައި 75
ފަނޑިޔާރުންގެ އެންމެ މަޖިލިސް 75
އެންމެ މަޖިލިސް 75
އެންމެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތައް 75
އެންމެ މަޖިލީހުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 75
އެންމެ މަޖިލިސް އެކުލެވިގެންވާގޮތް 75
އެންމެ މަޖިލީހުގެ ބައްދަލުވުމާއި ރިޔާސަތު 76
އެންމެ މަޖިލީހުގެ ކޯރަމް އަދަދު 76

ކުއްލި ޖަލްސާ ބޭއްވުން 76
އެޖެންޑާ ތައްޔާރުކުރުން 77
މެންބަރުން އެޖެންޑާކުރަން ބޭނުންވާ ކަންކަން ހުށަހެޅުން 77
ޢާންމު މަޖިލީހުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގައި އަމަލުކުރާނެގޮތް 78
ޢާންމު މަޖިލީހުގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ކަންކަން ނިންމުން 78
ޤައުލިއްޔާ ފާސްކުރުން 78
ޖަލްސާއަށް މެންބަރުންނަށް ހާޒިރުވެވުން 78
ރިޔާސަތުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 79
ޢާންމު މަޖިލީހުގައި ބައިވެރިވާނެ ފަރާތްތައް 79
ޢާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓް ބެލެހެއްޓުން 79
ސެކްރެޓޭރިއެޓުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 79
ޢާންމު މަޖިލީހުގެ ނިންމުންތައް ބެލެހެއްޓުން 80
އެކާވީސްވަނަ ބައި 81
އެހެނިހެން ކަންތައްތައް 81
ހުޅުވާލެވިފައިވާ މަޖިލީހެއްގައި ޝަރީޢަތްކުރުން 81
ހެކިން ނުވަތަ ޚަބީރުން ހާޒިރުކުރުމާއި ހެކިބަސް ނެގުން 81
ހެކިން ނުވަތަ ޚަބީރުން ހާޒިރުކޮށްދިނުމަށް އެދުން 81
ހެކިންގެ ހެކިބަހާއި ޚަބީރުންގެ ރައުޔު ނެގުން 82
ޚަބީރުންގެ ރައުޔު ލިޔުމުން ހުށަހެޅުން 83
ދެ ޚަސްމުން އެކުގައި އެއް ޚަބީރަކު ހުށަހެޅުމަށް އެދުން 83
ހެކިންގެ ނުވަތަ ޚަބީރުންގެ ހުވާ 83
ދޮގުހެކި ދިނުން 83
ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައި ނުވާކަމެއް ދިމާވުން 83
މާނަ ކުރުން 84
ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން 85

ފުރަތަމަ ބައި

އާންމު މާއްދާތައް

ތަޢާރުފާއި ނަން 1. (ހ) މި ގަވާއިދަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 156 ވަނަ މާއްދާއިން ބާރުލިބިގެން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދެކެވެ.

(ށ) މިއީ، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން މައްސަލަ ބަލައިގަތުމާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މައްސަލަ ހިންގުމާއި، މިނޫންވެސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގާ ޝަރީޢަތްތަކާއި ބޭއްވޭ އަޑުއެހުންތަކާ ގުޅޭ އިދާރީ އަދި އިޖުރާއީ ކަންކަން ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދެވެ.

(ނ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ "ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ގަވާއިދު" އެވެ.

ސުޕްރީމް ކޯޓު ހިނގަމުންދާ ތަން 2. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުން އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑަނާޅާ ހިނދަކު، ސުޕްރީމް ކޯޓު އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެންމެހައި ޝަރީޢަތްތަކުގެ އަޑުއެހުންތައް އާންމު ގޮތެއްގައި ހިނގަމުންދާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިރަށް މާލޭގައެވެ.

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ދައުރާއި ރިސެސް 3. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑަނާޅާ ހިނދަކު، ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަހަރީ ދައުރު ފެށޭނީ އެ އަހަރެއްގެ ޖަނަވަރީ މަހުގެ ފުރަތަމަ ރަސްމީ މަސައްކަތު ދުވަހުންނެވެ. އަދި މެދުކަނޑުމެއްނެތި ހިނގަމުންގޮސް އެ އަހަރުގެ ދައުރު ނިމޭނީ ނޮވެންބަރު މަހުގެ ފަހު ހަފުތާގެ އެންމެ ފަހު ރަސްމީ މަސައްކަތު ދުވަހުންނެވެ. އެ ދުވަހުން ފެށިގެން އަންނަ އަހަރުގެ ޖަނަވަރީ މަހުގެ ފުރަތަމަ ރަސްމީ މަސައްކަތު ދުވަހާ ހަމައަށް ސުޕްރީމް ކޯޓު އޮންނާނީ ރިސެސްގައެވެ. އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަހަރީ ދައުރު ނިމުމުން ކޯޓުގައި ނުނިމިހުރި މައްސަލަތައް ދެން ކުރިއަށް ގެންދާނީ ވިދިގެން އަންނަ ދައުރު ފެށުމުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ވަކިކަމެއް، ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނިންމަންޖެހިފައިވާ ޙާލަތްތަކުގައި ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ހަލުވިމިންގައި ސުޕްރީމް

ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއް ނިންމުމުގެ ބޭނުމުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅުއްވުމުގެ މައްޗަށް، އެ އަހަރެއްގެ ދައުރު ފެށުމާ ދެމެދުގެ ރިސެސްގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްބައެއް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓު ރިސެސްގައި ވަނިކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 253 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު އިޢުލާންކުރެވިއްޖެނަމަ، އެ ހިނދުން ފެށިގެން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރިސެސް ނިމުމަކަށް އައިސް، އެ ރިސެސްގެ ކުރިން ހިނގަމުންއައި ދައުރު އަލުން ފެށޭނެއެވެ.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރިސެސްގެ މުއްދަތުގައި ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުންތަކެއް ނުބޭއްވި ކަމުގައިވީ ނަމަވެސް، ކޯޓަށް މައްސަލަތައް ބަލައިގަތުމާއި ކޯޓުގެ އިދާރީ މަސައްކަތްތައް ރިސެސްގެ ދުވަސްވަރުގައި މެދުނުކެނޑިގެންދާނެއެވެ.

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޯރަމް އަދަދު

4. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން މައްސަލަތައް ބަލައި ނިންމާނީ، އޮނަރިހި ޢަދަދެއްގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުންނެވެ. އަދި، އެ މަޖިލީހުން ބަލާ ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައިވެސް، އެ މަޖިލީހުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ފަނޑިޔާރަކު އޭނާގެ ރައުޔު އެ މަޖިލީހުގައި އިއްވަންވާނެއެވެ. އަދި އެ މައްސަލައެއް ނިމުނުގޮތް ކުރުގައިވާނީ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގައި ހިމެނޭ ފަނޑިޔާރުން ވަކިން އިއްވި ރައުޔުތަކުގެ އަޣުލަބިއްޔަތު ނިސްބަތްވާ ގޮތަށެވެ.

(ށ) ޤާނޫނުއަސާސީގެ 113 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމުމެއް ނިންމާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުން ބައިވެރިވެގެންނެވެ.

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސިއްކަ

5. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ބޭނުންކުރުމަށް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަންވާނެއެވެ.

(ށ) އެއްބަޔަކު ފަނޑިޔާރު ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރާރު ލިޔުމުން ދީފައިވާ ހުއްދައެއް ނެތި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެއްވެސް ލިޔުމެއްގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސިއްކަ ޖަހައިގެން ނުވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތްކުރުވާ ބަސް

6. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ކުރެވޭ ޝަރީޢަތްތައް ކުރިއަށްގެންދަވާނީ ދިވެހި ބަހުންނެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ މައްސަލަތަކުގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ފަރާތަކީ، ދިވެހި ބަހުން ވާހަކަދައްކަން ނޭނގޭ މީހަކުނަމަ، އެ މައްސަލައަކާ ގުޅުން ހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، އެފަރާތުން ހުށަހަޅާ ތަރުޖަމާ ޝަރީޢަތް ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުމަކަށް ތައްޔާރުވުމަށް ވަކާލާތުކުރާ، ކޯޓުން އަންގާ ދެއްކުމަށްޓަކައި އެ މިސާލަކަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތަކުން ހަމަޖައްސާ ތަރުޖަމާނުން ކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކާއި، ހެކިންނާއި އެބޭފުޅުންގެ ގޮތުގައި ހާޒިރުވާ މީހުންގެ ތެރެއިން ދިވެހި ބަހުން ވާހަކަދައްކަން ވާހަކަ ދައްކާއި ދިވެހިބަހުން ވާހަކަދައްކަން ވިސްނުމަށް ނުދަންނަ މީހުންނަމަ، އަޑުއިވުމާއި ވާހަކަ ދެއްކުމުން މަސައްކަތްކޮށްދިނުމަށް ފަރާތްތަކުގެ ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދަވާނީ އެމީހުންނަށް ދޭހަވާ ބަހަކުން ތަރުޖަމާ ތަރުޖަމާނެއްގެ އެހީގައެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ތަރުޖަމާނަކު ހަމަޖައްސަން ބޭނުންވާ ހާލަތުގައި، ތަރުޖަމާނަކު ހަމަޖައްސުމުގެ އިންތިޒާމު އެފަރާތަކުން ހިފެހެއްޓުމެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ތަރުޖަމާނަކު ހަމަޖައްސަވައިދެއްވާނަމަ، ކޯޓުން ތަރުޖަމާނަކު ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެއެވެ.

(ޅ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކާއި، ހެކިންނާއި އެބޭފުޅުންގެ ގޮތުގައި ހާޒިރުވާ މީހުންގެ ތެރެއިން ދިވެހި ބަހުން ވާހަކަދައްކަން ވާހަކަދައްކާއި ދިވެހި ބަހުން ވާހަކަދައްކަން ވިސްނުމަށް ނުދަންނަ މީހުންނަމަ، އަޑުއިވުމާއި ވާހަކަދައްކާއިރު ދިވެހިބަހުން ފަރާތްތަކުން ޝަރީޢަތުގައި ދެއްކޭ ވާހަކަތައް ރިކޯޑުކުރާ އެފަރާތަކުން ދައްކާ ބަހުންނާއި ވާހަކަތައް ދައްކާއިރުމަތީން ތަރުޖަމާކޮށް، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ތަރުޖަމާނެއްގެ ޚަރަދު ބަލަހައްޓަ ދޭންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ގ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ތަރުޖަމާނަކު ހަމަނުޖެއްސިއްޖެނަމަ، ތަރުޖަމާނަކު ހަމަޖެއްސުމަށް ހިނގާނެ ޚަރަދު އުފުލާތަކުން ޒިންމާވާ ގޮތަށް، ކޯޓުން ތަރުޖަމާނަކު ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެއެވެ.

ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވިފައި ހުންނަ ގަޑި

7. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވިފައި ހުންނާނީ ރަސްމީ ބަންދު ދުވަސްތައް ފިޔަވައި އާދީއްތަ ދުވަހުން ފެށިގެން ބުރާސްފަތި ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ރަސްމީ ގަޑީގައެވެ.

(ށ) ދުއްބަތަ ފަސޭހަތެރިކަމުގެ ޚާއްޞަ ހާލަތްތަކުގައި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދުވަސްތަކާއި ގަޑީގެ އިތުރުން ދުވަސްތަކާއި ގަޑިތަކުގައި ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވާފައި ބެހެއްޓުމުގެ އިންތިޒާމު ރަޖިސްޓްރާރަށް ހިންގޭނެއެވެ. އަދި މިގޮތުން ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވާ ދުވަސްތަކާއި ގަޑިތައް އާންމުކޮށް، ކޯޓުގައި ނޯޓިސް މީޑިއާ އިޢުލާންކުރަންވާނެއެވެ.

ދެވަނަ ބައި

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރު

ރަޖިސްޓްރާރު

8. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބަލައިގަތުމާއި، މި ގަވާއިދު ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެމަތިން އެފަދަ މައްސަލަތައް ކޯޓުގައި ހިންގުމަށްޓަކައި ރަޖިސްޓްރާރަކު ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހުންނަންވާނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރު އައްޔަންކުރާނީ ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުންނެވެ.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރު ކަމަށް އައްޔަންކުރެވޭ މީހަކީ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ މީހަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.

ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު

9. ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ހިމެނެއެވެ.

(ހ) ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާއި ޕެޓިޝަންތައް ބަލައިގަތުން.

(ށ) ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކާއި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހެޅިފައިވަނީ މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްތޯ ކަށަވަރުކުރުން. މިގޮތުން ބަލާބެލުމުން، ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކީ ނުވަތަ ލިޔެކިޔުމަކީ މި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއްނަމަ އެ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް، މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް އިޞްލާހުކުރުމަށް އަންގުމުގެ ނުވަތަ އެ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް ބަލައިނުގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި ގަވާއިދުގައި އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ހިނދަކު، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ އެންމެހައި މައްސަލަތަކުގައި ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ގޮތް ނިންމުން.

(ރ) މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމަށް ނުފެންނަނަމަ، އެ މައްސަލައެއްގައި ހުއްދަދިނުމަށް ނުފެންނަ ސަބަބުގެ ޚުލާސާއެއް ލިޔެ އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދިނުން.

(ބ) އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާ މައްސަލައެއް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދަދިނުން އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތައް ބަލައި ނިންމުމާއި، ސަބަބާއެކު ލިޔެ އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދިނުން.

(ޅ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މައްސަލަތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީ ބެލެހެއްޓުން.

(ކ) ކޯޓުގެ ކަލަންޑަރު ތައްޔާރުކުރުމާއި ޝާއިޢުކުރުން.

(އ) މި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން ބާއްވައި އެ ބައްދަލުވުމުގެ ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓުން.

(ވ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ ކޮންމެ ނިންމުމެއްވެސް، އެ ނިންމުމެއް ނިންމި ތާރީޚުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުންތަކުގެ ރަޖިސްޓަރީގައި ރެކޯޑުކޮށް، ޝާއިޢުކުރުން.

(މ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ މައްސަލަތަކުގައި ކޯޓުން ނިންމާނިންމުންތައް، ފަސްނުކޮށް ހައިކޯޓަށާއި ދަށުކޯޓުތަކަށް އެންގުން.

(ފ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނެރޭ ޙުކުމެއްގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުތަކަށް ނުވަތަ ގަވާއިދުތަކަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް އަތުވެއްޖެނަމަ، ފަސްނުކޮށް

އެކަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާއި ބަންޑާރަނައިބަށް އެންގުމާއި އަދި ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކަށް ފޮނުވުމަށްޓަކައި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް އެންގުން.

(ޅ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގާ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ނެރޭ އަމުރުތަކާއި އަދި ޙުކުމްތައް ޢާންމުކޮށް ފެންނަން ހުންނާނޭގޮތުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި ބެލެހެއްޓުމާއި، އަދި މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށް ދޫކުރުން.

(ކ) މިނޫންވެސް މި ގަވާއިދުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަން ކުރުން.

އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރ 10. (ހ) މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރަކު ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހުންނަންވާނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރު ޢައްޔަންކުރާނީ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުންނެވެ.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރު ކަމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މީހަކީ ސުޕީރިއަރ ކޯޓުތަކުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާ މީހަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.

އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު 11. އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ހިމެނެއެވެ.

(ހ) ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބަލައިގަތުމުގައި ރަޖިސްޓްރާރު ކަނޑައަޅައިފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ މަތިން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން.

(ށ) ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ބަލަހައްޓަން ރަޖިސްޓްރާރު ނުހުންނަ ވަގުތުތަކުގައި މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުން.

ރަޖިސްޓްރާރުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
އެހެން ފަރާތަކާ
ހަވާލުކުރުން

12. (ހ) ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރެއިން، އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރަކަށް ފެންނަ ބައެއް މަސްއޫލިއްޔަތު ނުވަތަ، އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރުގެ ހުއްދައާއެކު ރަޖިސްޓްރާރު ކަނޑައަޅާ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއް އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރާ ވަގުތީގޮތުން ހަވާލުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރު ނެތް ހާލަތެއްގައި ނުވަތަ އޭނާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުމަށް ނުކުޅެދިއްޖެ ހާލަތެއްގައި، ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަޤާމުގެ ވާޖިބުތައް އަދާކުރަން އަނެއްކާ ފަށަންދެން، ނުވަތަ އެހެން ރަޖިސްޓްރާރެއް ޢައްޔަނުކުރެވެންދެން ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާނީ އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރެވެ. އަދި ރަޖިސްޓްރާރު ނުވަތަ އެސިސްޓެންޓް ރަޖިސްޓްރާރު ނެތް ހާލަތެއްގައި ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާނީ އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކެވެ.

ރަޖިސްޓްރާރުގެ
ނިންމުމެއް އަލުން
ބަލަން އެދި
ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު

13. (ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އިން އަދި މި ގަވާއިދުން ބާރުލިބިގެން ރަޖިސްޓްރާރު ކުރާ އެއްވެސް ކަމަކާމެދު، ނުވަތަ ނިންމާ ނިންމުމަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެފަދަ އެކަމެއް ނުވަތަ އެ ނިންމުމެއް ބަލައިދިނުމަށް އެދި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު، ކަމާބެހޭ މަސްއަލައެއް އޮތް ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ކަމެއް ދެކޮޅަށް ފަރާތަކުން ބަލައިދިނުމަށް އެދޭނަމަ، އެ ނިންމުމެއް ނިންމި ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަމަށް ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ ފޯމު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ފަހަނައަޅައިގެން، އެފަދަ ނިންމުމެއް އެ މުއްދަތުގައި ހުށަނާޅާ މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމެއް ބަލައިގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުން އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް ބަލާނީ

ކަނޑައަޅާނީ، މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުންނެވެ.

(ބ) ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން އަލުން ބެލުމުގައި އަސާސެއްކަމުގައި ބަލަންވާނީ ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން ބިނާކުރި ޤާނޫނީ އަސާސްތަކެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއްގައި ހުއްދަ ދިނުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، މި ގަވާއިދު 35 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް ފުރަތަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ރަޖިސްޓްރާރު އަންގަންވާނެއެވެ.

(ކ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއްގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، އެ މައްސަލައެއްގައި ފައިޞަލާކުރާނީ އެ ހުއްދަ ދިން ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތު ނުލިބޭގޮތަށް އެކުލަވާލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުންނެވެ.

(އ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދަދިނުން ނުފެންނަކަމަށް ނިންމާ ޙާލަތުގައި، ހުއްދަދިނުން ނުފެންނަ ސަބަބުތައް ބަޔާންކޮށް، "ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުން ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް" ތައްޔާރުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ރިޕޯޓުގައި އެ މައްސަލައެއް ބެލި ފަނޑިޔާރުން ސޮއިކުރަންވާނެއެވެ.

ތިންވަނަ ބައި

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞާއި ބާރުތައް

ހަމައެކަނި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާނެ މައްސަލަތައް

14. ޤާނޫނުއަސާސީ ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގައި އެ މައްސަލައެއް ބެލޭނީ ހަމައެކަނި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަންނަނިވި މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ހ) ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޝަރުޠު މީހެއްގައި ހަމަވޭތޯ ނުވަތަ މެންބަރަކު މަގާމުން ވަކިކުރަން ޖެހިއްޖެތޯ ބެލުމުގައި ނުވަތަ މެންބަރުކަމުގެ ގޮނޑިއެއް ހުސްވެއްޖެކަމާމެދު ޚިލާފެއް އުފެދިގެން އެ މައްސަލައެއް ބަލައި،

ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް.

(ށ) ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލާ މީހެއްގެ ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބަކަށް ހުންނާނެކަމަށް އިޢުލާންކުރެވޭ މީހެއްގެ ހުންނަންޖެހޭ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާކަމާމެދު ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކު އިންތިޚާބުކުރުމުގައި ދިމާވާކަމަކާމެދު ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އޭނާގެ މަޤާމުން ދުރުކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ނިންމުމަކާމެދު އެއްވެސް ޝިކާޔަތެއް އުފެދިގެން، އެކަމެއް ވަކިގޮތަކަށް ނިންމުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 113 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް.

(ނ) ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު އިޢުލާންކުރާ ޤަރާރުގެ ނުވަތަ އެ ޤަރާރުން ބައެއްގެ ސައްޙަކަމާމެދު ނުވަތަ ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތާ ގުޅިގެން ހަދާ ޤާނޫނުތަކާމެދު، ނުވަތަ ނެރޭ އަމުރުތަކާމެދު ސުވާލު އުފެދިއްޖެ ހާލަތެއްގައި، އެކަމާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް.

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަސްލީ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ ދުސްތޫރީ މައްސަލަތައް

15. އަންނަނިވި ސިފަތައް ލިބިގެންވާ ދުސްތޫރީ މައްސަލަތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަސްލީ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ހ) އެ މައްސަލައަކީ ޤައުމު ދުސްތޫރީ ހުސްކަމަކަށް ހިނގައިދިއުން ނުވަތަ ދުސްތޫރީ ނިޒާމުން ބޭރުވާފަދަ ޤާނޫނީ ސަބަބުތަކާއި އުފެދިގެންވާ މައްސަލައަކަށްވުން.

(ށ) އެ މައްސަލައަކީ ދައުލަތުގެ ދެ މުއައްސަސާއެއްގެ ދެމެދުގައި ނުވަތަ ދެބާރެއްގެ ދެމެދުގައި ޤާނޫނުއަސާސީ މާނަކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އުފެދޭ މައްސަލައަކަށްވުން.

(ނ) އެ މައްސަލައަކީ ޤައުމުގެ ޢާންމު މަސްލަހަތާ ގުޅުންހުރި ދުސްތޫރީ މައްސަލައަކަށްވުން.

ހައިކޯޓުން ނިންމާ
މައްސަލަތައް

16. ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައި ވިޔަސް، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ނުވަތަ ޤާނޫނަކާ ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ބާރުލިބިގެން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދަކާ ޚިލާފުކަމަށް ގަބޫލުކުރެވިގެން، އެކަން ފާހަގަކޮށް، ކަމުގެ މަސްލަހަތު އޮތް ފަރާތަކުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ
އިސްތިސްނާއީ
ލަފާއަކަށް އެދި
ހުށަހަޅާ
މައްސަލަތައް

17. ޤާނޫނުގައި ކަން އޮތްގޮތާމެދު އުފެދޭ މުހިންމު ސުވާލުތަކާމެދު ނުވަތަ ޤާނޫނީގޮތުން ކަމެއް އޮތްގޮތާމެދު ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ލަފާއަކަށް އެދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤަރާރަކުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 95 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިސްނާއީ ލަފާއަކަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޤާނޫނުއަސާސީގެ
143 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) ގެ ދަށުން
ހުށަހަޅާ
މައްސަލަތައް

18. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނެއް ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން ބައެއް ވިޔަސް ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުވޭތޯ ބަލައި ގޮތެއް ނިންމައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ކޯޓުގެ ޒާތުގައި
ލިބިގެންވާ
އިޚްތިޔާރު

19. ޤާނޫނުއަސާސީއިންނާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކާ ނުވަތަ ކަމަކާގުޅޭ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އާއި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި އަމުރުތައް ކުރުމާއި، އަދި އެފަދަ މައްސަލައަކާ ނުވަތަ ކަމަކާގުޅޭ ގޮތުން ޢަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކޮށް ދެމެހެއްޓުމާއި، ޢަދުލު އިންސާފުގެ ނިޒާމުގެ ބޭނުން ނަހަމަގޮތުގައި ހިމާޔަތްކުރުމާއި އަދި ޢަދުލު އިންސާފުގެ ނިޒާމުގެ އިތުބާރު ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމުގެ ބާރު. މިގޮތުން އަންނަނިވި އަމުރުތައް ނެރުމުގެ ބާރުވެސް ލިބިގެންވެއެވެ.

(1) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއްގައި ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓަކުން ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލަކުން ނުވަތަ ޢާންމު އިދާރާއަކުން ނެރޭ ނުވަތަ މަޢުލޫމާތެއް ދިނުމަށް ސަރޝިއޮރަރީ އަމުރު ނެރުން.

(2) ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައަކީ އެ ކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞް ނެތް މައްސަލައަކަށްވާނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލައެއް ބެލުމުގެތެރޭގައި، އެ ކޯޓެއްގެ އިޚްތިޞާޞްއިން ބޭރުވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި އިތުރު ފިޔަވަޅެއް އެ ކޯޓަކުން ނޭޅުމަށް އަންގައި ރިޓް އޮފް ޕްރޮހިބިޝަން ނެރުން.

(ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކާ ނުވަތަ ކަމަކާ ގުޅިގެން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަން ބޭނުންވާ މީހުން، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ހާޒިރުކުރުމުގެ ބާރު.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކާ ނުވަތަ ކަމަކާގުޅޭ ގޮތުން ކަމެއްގެ ތެދު ޙަޤީޤަތް ހޯދުމަށްޓަކައި، ބޭނުން ސުވާލެއް، ކޮންމެ ސިފައެއްގައިވިޔަސް، ކޮންމެ ވަގުތެއްގައިވިޔަސް، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ކޮންމެ ހެކިވެރިޔަކާ، ނުވަތަ ދެ ޚަސްމުން ކުރެ ޚަސްމަކާ ކުރުމުގެ ބާރު.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކާ ނުވަތަ ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ފެންނަ ކޮންމެ ލިޔުމެއް ހުށަހެޅުމަށް އަމުރުކުރުމުގެ ބާރު.

އަދަބު ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ނިހާއީ ޙުކުމް ކުރަންޖެހޭ މައްސަލަތައް

20. (ހ) އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައަޅާފައިވާ ނުވަތަ ޤިޞާޞް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށެއް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެއްވެސް ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަށް މީހެއްގެ މައްޗަށް ސާބިތުވެ، އަދަބު ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ 1205 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިހާއީ ކުރަންޖެހޭ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު އޮތް ފަރާތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅަންޖެހޭ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅާފައިނުވާނަމަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އެ މައްސަލައެއް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުން ފަސްކުރުން

21. ހައިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ޙުކުމާމެދު، ނުވަތަ އެ ކޯޓުން ކުރާ އަމުރަކާމެދު ނުވަތަ ނިންމާ ނިންމުމަކާމެދު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ޤަބޫލު ކުރެވޭފަދަ ސަބަބުތަކެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ ޙުކުމެއް ނުވަތަ އެ އަމުރެއް ނުވަތަ އެ ނިންމުމެއް ތަންފީޒުނުކޮށް ވަގުތީ ގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ނަމަވެސް މިގޮތަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަމަލު ކުރާނީ، އެ ޙުކުމެއް ނުވަތަ އެ އަމުރެއް ނުވަތަ އެ ނިންމުމެއް ބެލުމަށްފަހު އެކަމެއް ތަންފީޒުނުކޮށް ވަގުތީގޮތުން ހިފެހެއްޓުން ރަނގަޅު ކަމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ފެނިއްޖެނަމައެވެ. މިގޮތުން، ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުން ފަސްކޮށްދިނުމަށް އެދޭނަމަ އެދެންވާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އެކަމަށް ޚާއްޞަ ކުރެވިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.

ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދުން

22. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާއިރު ނުވަތަ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅި ހިނގަމުން ދަނިކޮށް ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދޭނަމަ އެދެންވާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އެކަމަށް ޚާއްޞަ ކުރެވިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.

ވަގުތީ އަމުރު ނެގުން

23. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކުން އެ މައްސަލައަކާ ގުޅުންހުރި މައްސަލައެއްގައި، ވަކި ފަރާތަކުން ވަކިކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ނުކުރުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ވަގުތީ އަމުރެއް ނެގުމަށް އެދިއްޖެނަމަ ނުވަތަ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެފަދަ ވަގުތީ އަމުރެއް ނެގުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން ނުވަތަ ޙުކުމް އަލުން ބެލުން

24. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނުވަތަ ކޮށްފައިވާ ޙުކުމެއް އަލުން ބަލާނީ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކުން ނުވަތަ މަސްލަޙަތު އޮތް ފަރާތަކުން އެ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުން، މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލަށް ރިޢާޔަތްކުރުމާއެކު، އެ މައްސަލައާ ކަނޑައެޅިގެން ގުޅުން އެއްވަރަކަށްވެސް، ޤާނޫނާ ޚިލާފު ނިންމުމަކަށްވުމުގެ ސަބަބުން، ނުވަތަ މައްސަލަ ނިންމާ ފަހުން އައު ހެކި ލިބިއްޖެނަމަ، އެ ހެއްކަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން، ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެހެން ސަބަބަކާ ހުރެ، ފާޅުކަން ބޮޑު ބޭއިންސާފެއް (ގްރޮސް އިންޖަސްޓިސް) ފެންނަން އޮންނަ ޙާލަތުގައެވެ. އަދި ކުރިން ހުށަހެޅިފައިވާ ހެއްކަކާ ބަރާބަރުގޮތުން ނުވަތަ ޤާނޫނީ ނުކުތާއަކާ ބެހޭގޮތުން ބަހުސްކުރުމުގެ ފުރުޞަތުގައި ޙުކުމް ނުވަތަ ނިންމުމެއް އަލުން ބެލުމަށް ހުށަހެޅޭނެ ސަބަބެއް ނޫނެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާފަދަ މައްސަލައެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހުށަހަޅަން އެދޭނަމަ، އެކަމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ، ކަމާގުޅޭ ޤާނޫނީ ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް، އެކަމަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ ފޯމުންނެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި، އެ ނިންމުމަކީ ނުވަތަ ހުކުމަކީ އަލުން ބެލޭނެ ނިންމުމެއް ނުވަތަ ހުކުމެއް ނޫންނަމަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، އެއީ އެކަމާގުޅޭ އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުން ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ. އަދި އެފަދަ މައްސަލަތައް އަލުން ހުށަނާޅާނެއެވެ.

(ޅ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުމެއް ނުވަތަ ހުކުމެއް އަލުން ބެލޭނެކަމަށް މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވި ނަމަވެސް، އެފަދަ މައްސަލައެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމަކުން ނުބެލޭނެއެވެ.

ހަތަރުވަނަ ބައި

ހައިކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލަތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބެލުން

ހައިކޯޓުގެ ހުކުމްތައް އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނެ ހާލަތްތައް

25. މި ގަވާއިދުގެ 16 ވަނަ މާއްދާ (ހައިކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލަތައް) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ހައިކޯޓުގެ ހުކުމްތަކާއި ނިންމުންތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައެވެ.

(ހ) އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ހުކުމް ނުވަތަ ނިންމުން ބިނާކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ގަބޫލުކުރަވާ ސަބަބުތަކެއް ހުރުން ނުވަތަ ޤާނޫނު ތަޠުބީޤުކުރުމުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި ކުށެއް ހިނގައިފައިވާކަމަށް ގަބޫލުކުރަވާނެ ސަބަބުތަކެއް ހުރުން.

(ށ) ހައިކޯޓުގެ ހުކުމުގެ ނުވަތަ ނިންމުމުގެ ކުރިއަށް އައި އިޖުރާއަތެއްގައި ހިމެނުން އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުންކޮޅު ބާވަތެއްގެ އައިބެއްގެ ސަބަބުން އެ ހުކުމަށް ނުވަތަ ނިންމުމަށް އަސަރު ފޯރާ އިޖުރާއަތެއް ބާޠިލު އިޖުރާއަތަކަށް ކުރުމުގައިވެސް.

(1) އަޑުއެހުން ބާއްވުމުން ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތާ ހިލާފުވެފައިވާކަމަށް ގަބޫލުކުރަވާ ސަބަބުތަކެއް ހުރުން.

(2) ޙުކުމް ކުރި ނުވަތަ ނިންމުން ނިންމި ފަނޑިޔާރަކީ އެ މައްސަލައެއް ބެލުމަށް ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ހުރަސްއަޅާފަދަ ސަބަބެއް މެދުވެރިވެފައިވާ ފަނޑިޔާރަކު ކަމުގައިވުން.

(3) ކޯޓުގެ ސިއްކަ ޖަހަންޖެހޭ ލިޔުމެއްގައި އެ ސިއްކަ ޖަހާފައި ނުއޮތުން، ނުވަތަ ޙުކުމް ކުރި ނުވަތަ ނިންމުން ނިންމި ފަނޑިޔާރުންގެ ސޮއި ނުއޮތުން.

(4) ޙުކުމުގެ ނުވަތަ ނިންމުމުގެ ސަބަބުތައް ބަޔާންކޮށްފައި ނުއޮތުން.

އިޖުރާއަތެއް ބާޠިލުކުރަން ހުށަހެޅުން

26. (ހ) ޙުކުމްކުރުމުގެ ކުރިއަށް ނުވަތަ ނިންމުމުގެ ކުރިއަށް އައި އިޖުރާއަތެއް ބާޠިލުކުރަން ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނީ، އެ އިޖުރާއަތުގެ ނުކުތާއަކީ ޙުކުމަށް ސީދާ އަސަރެއް ކޮށްފައިވާ ނުކުތާއަކަށްވުމާއި، މައްސަލަ ބެލި ކޯޓުގައި އެ ނުކުތާއެއް ފާހަގަކުރުމުން، އެ ނުކުތާއަށް ނަޒަރުނުކޮށް ދޫކޮށްފައިވާނަމައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، ދައުލަތުގެ އާންމު މަޞްލަޙަތާ ގުޅުންހުރި މައްސަލަތަކުގައި އިޖުރާއަތުގެ ނުކުތާ، މައްސަލަ ބެލި ކޯޓުގައި ނަގާފައި ނުވިނަމަވެސް، އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުއްދައާއެކު، އެ ނުކުތާ ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ނެގިދާނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ މުއްދަތު

27. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 16 ވަނަ މާއްދާ (ހައިކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލަތައް) ގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނީ، ހައިކޯޓުން އެ މައްސަލައިގެ ޙުކުމްކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ. އެ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަސް ގުނާނީ، ހައިކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމި ދުވަހާއި މުއްދަތު ހަމަވާ ދުވަހާއި އެ ދެމެދަށް އަންނަ ސަރުކާރު ބަންދު ދުވަސްތައް ނުހިމެނޭނެއެވެ.

(ށ) އަމިއްލަ ބާރު ނުފޯރާފަދަހާލަތެއް މެދުވެރިވެގެން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގައި ހުށަނާޅާ މައްސަލަތައް، އެ މައްސަލައެއް ހުށަނާޅުނުކަމަށް ބަޔާންކުރާ ސަބަބަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ސަބަބެއް

ކަމުގައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ފާއިތުވުމަށްފަހުގައިވެސް، އެ މައްސަލަ ބަލައިގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގައި ހުށަހަޅަނުކުރެވުނީ މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ފަދަ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެގެންކަމަށް ވާނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ މިންވަރަކަށް އެކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ އެފަރާތުން ބުނާ ފަރާތެއްގެ ޒިންމާއެކެވެ.

މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތު

28. މި ގަވާއިދުގައި މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމަށް ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅާފައި ވީނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް ވަކި މުއްދަތެއް ޤާނޫނުން ކަނޑައަޅާފައި ވާނަމަ، އެ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތުކަމުގައި ބަލާނީ އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށެވެ.

ފަސްވަނަ ބައި

މައްސަލަ ހުށަހެޅުން

ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުން

29. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅޭނީ، އެ މައްސަލައެއްގައި މަސްލަހަތެއް އޮތް ފަރާތަކަށެވެ. މިގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާނީ އެކަމަށް ޚާއްސަ ކުރެވިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާއިރު ފޯމުގެ އަސްލުގެ އިތުރުން އެ ފޯމުގެ ސޮފްޓް ކޮޕީ (އެޑިޓްކުރެވޭ އަދި އެޑިޓްނުކުރެވޭ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އީ-މެއިލް އެޑްރެހަށް މެއިލްކުރަންވާނެއެވެ. ނުވަތަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތީން ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެގޮތް ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ފޯމު ދީފިނަމަ، ހުށަހަޅާ މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ރައްދުވީ އެއްފަރާތަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތަކަށްކަމަށް ވާނަމަ ނުވަތަ މައްސަލަ ބަލާ މަޖިލީހުގެ ފަރާތްތަކުގެ އަދަދު 03 (ތިނެއް) ނުވަތަ އެއަށްވުރެ އިތުރުވާނަމަ، އެ

މިންވަރަކަށް މައްސަލައިގެ ފޯމާއި ލިޔުންތައް ހުށަހެޅުމަށް އެންގުމުގެ ބާރު ރަޖިސްޓްރާރއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

މައްސަލަތަކުގެ ރަޖިސްޓްރީ ބެލެހެއްޓުން

30. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ކޮންމެ މައްސަލައެއްވެސް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާއެކު، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު ފުރިހަމަކޮށްފައިވާނަމަ މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ރަޖިސްޓްރާރ ކަށަވަރު ކުރުމަށްފަހު، މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރާނީ ރަޖިސްޓްރީގައި މައްސަލައާބެހޭ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(1) މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ނަން، ދިވެހިރައްޔިތެއްނަމަ އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު/ ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު/ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު، މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް، ދާއިމީ އެޑްރެސް، ފޯން ނަންބަރު، އީ-މެއިލް އެޑްރެސް.

(2) މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނަން، ދިވެހިރައްޔިތެއްނަމަ އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު/ ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު/ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު، މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް، ދާއިމީ އެޑްރެސް، ފޯން ނަންބަރު، އީ-މެއިލް އެޑްރެސް.

(3) މަޞްލަޙަތު ހިމެނޭ ތިންވަނަ ފަރާތެއްވާނަމަ އެފަރާތުގެ ނަން، ދިވެހިރައްޔިތެއްނަމަ އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު/ ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު/ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު، މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް، ދާއިމީ އެޑްރެސް، ފޯން ނަންބަރު، އީ-މެއިލް އެޑްރެސް.

(4) މައްސަލައިގެ ބާވަތް.

(5) މައްސަލަ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚާއި ގަޑި.

(6) ފޯމު ނަންބަރު.

(7) ރަޖިސްޓްރާރ އެޅި ފިޔަވަޅު.

މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމާއި ހުށަހަޅަންޖެހޭ ތަކެތި

31. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާއިރު، އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) މައްސަލަ ހުށަހަޅަނީ، ފަރުދެއް ނަމަ އެފަރާތުގެ ދިވެހިރައްޔިތެއްނަމަ އައިޑީ ކާޑުގެ ކޮޕީއެއް، ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްނަމަ އެކަން ރަސްމީ ލިޔުމެއް ނުވަތަ ސެޓްފިކެޓް އޮތް ރަޖިސްޓްރޭޝަންގެ ކޮޕީއެއް.

(ނ) މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތަކީ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްނަމަ، ނުވަތަ އިދާރާއެއްނަމަ، އެފަރާތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް ނިންމާފައިވާ ކަމުގެ ޤަރާރު/ރަސްމީ ލިޔުމާއި އަދި އެފަރާތުގެ ތަމްސީލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ފަރާތް ނުވަތަ ވަކީލު ޢައްޔަނުކުރިކަން އަންގައިދޭ ޤަރާރު/ރަސްމީ ލިޔުމާއި އަދި [illegible] ރެސްޕޮންޑެންޓަކީ ނުވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް ނުވަތަ އިދާރާއެއްނަމަ، އެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ނުވަތަ އިދާރާގެ ގަވާއިދު އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ހުށަހަޅާ ލިޔުމުން އެކަން ސަރޓިފައިކުރެވިފައިވާ ލިޔުން.

(ރ) އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ އަސްލު، ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ދަރަޖަ ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް އަދި ކޯޓުގައި އެއްވެސް ލިޔުމަކާ ހަވާލާދީފައިވާނަމަ އެ ލިޔުމެއްގެ އަސްލާ އެއްގޮތްކަން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ކޮޕީ.

(ބ) މައްސަލައާ ސީދާގޮތުން ގުޅުންހުރި މައްސަލައެއް އެހެން ކޯޓެއްގައި ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލްއެއްގައި ހިނގަމުންދާނަމަ އަދި ހިނގާފައިވާނަމަ އެކަން އަންގައިދޭ ރަސްމީ ލިޔުން.

(ޅ) މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ ބައެއް ދިވެހި ބަހުން ނޫން ބަހަކުން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާނަމަ، އަދި މައްސަލައާއެކު ހުށަހަޅާ އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމެއް ދިވެހި ބަހުން ނޫންބަހަކުން އޮތްނަމަ، ކޯޓުން އަންގާ ގޮތެއްގެމަތިން އެ ލިޔެކިޔުމެއްގެ ތަރުޖަމާ.

(ކ) މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި ލިޔުންތަކާއި ހެކިތަކުގެ އިތުރުން ހެކެއް ނުވަތަ ލިޔުންތަކާއި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ މަރުޙަލާގައި ހުށަހަޅަން، ރަޖިސްޓްރާރުގެ ހުއްދަ ހޯދަންވާނެއެވެ.

32. މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު ފުރިހަމަކުރުން

(ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުގައިވާ މަޢުލޫމާތު ފުރިހަމަނުވާނަމަ، ނުވަތަ މި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ފޯމު ފުރާފައިވާނަމަ އެ ފޯމު އިސްލާހުކުރުމަށް ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހުށަހެޅުމަށް ލިޔުމުން އެންގުމުގެ އިރުޝާދު ރަޖިސްޓްރާރ ދޭނެއެވެ. އަދި މަޢުލޫމާތު

ސަބަބުތައް ލިޔުމުން ހުށަހަޅައިފިނަމަ، މި މުއްދަތު ލިޔުމުން އިތުރުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފޯމެއް އިސްލާހުކުރުމަށް ރަޖިސްޓްރާރު ދީފައިވާ މުއްދަތުގައި އެކަމެއް އިސްލާހުނުކޮށްފިނަމަ، އެ ފޯމު ބަލައިނުގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ނަމަވެސް، ރަޖިސްޓްރާރު ދީފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމަށްފަހުވެސް، އިސްތިއުނާފީ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން، ފޯމު އިސްލާހުކުރުމަށްފަހު އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

ފޯމު ހުށަހެޅި ކަމުގެ ލިޔުން ދޫކުރުން

33. މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން އެ ފޯމު ކޯޓަށް ލިބުނުކަމުގެ ލިޔުމެއް ކޯޓުން ދޫކުރަންވާނެއެވެ.

ހަވަނަ ބައި

ހުއްދަ ދިނުމާއި ރަޖިސްޓްރީކުރުން

ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލައާ މެދު އަމަލުކުރާނެގޮތް

34. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަ ބަލައި، އެ މައްސަލައާ ގުޅޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާގޮތެއް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚުން ފެށިގެން ރަސްމީ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިޔުމުން އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބަލައި، ގޮތެއް ނިންމާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ހ) އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން "ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް ނިމުނުގޮތް" އަދި "އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅި މައްސަލައާ ގުޅޭ ނިންމުން" ފަދަ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން އިޖްމާޢުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ 3 (ތިނެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނިންމާ މައްސަލައަކީ ހައިކޯޓުން ބަލައިގަނެ އެ ކޯޓުގައި ހިންގަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅިފަރާތަށް އެކަން އަންގާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ރަސްމީ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެފަރާތަކުން އެ މައްސަލަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެ މުއްދަތުގައި އެ މައްސަލަ ހުށަނާޅައިފިނަމަ، އެ މައްސަލައެއް ބަލައިނުގަތުމުގެ ބާރު ހައިކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލަތައް ފިޔަވައި، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބަލައި، އެ މައްސަލަތަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ ސުޕްރީމްކޯޓުންނެވެ.

މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރުން

35. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 34 ވަނަ މާއްދާ (ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލައާ މެދު އަމަލުކުރާނެ ގޮތް) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ބަލައިގަންނަން ނިންމާ މައްސަލަތައް ބަލައިގަނެ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވޭނީ މައްސަލަ ބަލައިގަތްކަން އަންގާއުންގުން އަންގާގޮ، ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރާ ފޯމު ހުށަހަޅައި، އަދި މި ގަވާއިދުގެ 36 ވަނަ މާއްދާ (ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ) ގައި ބުނެފައިވާ ފީ ދައްކުމުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތުގައި، މި ގަވާއިދުގެ 36 ވަނަ މާއްދާ (ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ) ގައި ބުނެފައިވާ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ ނުދައްކައިފިނަމަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމު ބާތިލުވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، ރަޖިސްޓްރާރު އަންގާއުންގުން އަންގާގޮ ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ ދައްކައިނުފިނަމަ މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، މައްސަލަ ބަލައިގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދަ ދޭން ނުފެނުނު ކަމަށް ރަޖިސްޓްރާރު ނިންމައިފިނަމަ، ހުއްދަ ދީފައިނުވާ މައްސަލަތަކުން ހުއްދަ

ނުދިން ސަބަބު ބަޔާންކޮށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އެކަން ލިޔުމުން އަންގަންވާނެއެވެ.

ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ 36. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވަނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައިގަނެވޭ ފަދަ މައްސަލައެއްކަމުގައި ވާނަމަ، އެ މައްސަލައެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވޭނީ 500/- (ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީއެއް ދެއްކުމުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ބާޠިލުކުރެވޭ މައްސަލައެއް އަލުން ހުށަހަޅާނަމަ އެ މައްސަލައެއް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވޭނީ 1500/- (އެއްހާސް ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީއެއް ދެއްކުމުންނެވެ.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގުމުންދާ މައްސަލައަކަށް ތަދައްޚުލުވެވޭނީ ތަދައްޚުލުވުމުގެ ފީގެ ގޮތުގައި 500/- (ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ދެއްކުމުންނެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީގެ ގޮތުގައި ދައްކާ ފައިސާއަކީ އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މައްސަލަ އަނބުރާ ގެންދިއަނަމަވެސް ނުވަތަ މައްސަލަ ބާޠިލުވިނަމަވެސް އަނބުރާ ލިބިދެވޭނެ ފައިސާއެއްނޫނެވެ.

ހަތްވަނަ ބައި

މައްސަލަ ބަލާނެ ފަނޑިޔާރުން ކަނޑައަޅުން

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ މަޖިލީހަކުން ބަލާނެ މައްސަލަތައް 37. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 113 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަމުގެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލާ މީހެއްގައި ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބުކަން ހުންނާނެކަމަށް އިޢުލާންކުރެވޭ މީހެއްގައި ހުންނަންޖެހޭ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާކަމާމެދު، ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކު އިންތިޚާބުކުރުމުގައި ދިމާވާ ކަމަކާމެދު، ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އޭނާގެ މަޤާމުން ދުރުކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ނިންމުމަކާމެދު އެއްވެސް ޚިލާފެއް އުފެދިގެން، އެކަމެއް ވަކިގޮތަކަށް ނިންމުމަށްޓަކައި

ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބަލާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުން އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުންނެވެ.

5 (ފަހެއް)
ފަނޑިޔާރުންގެ
މަދުވެގެން އެކުލެވޭ
ފަނޑިޔާރުންގެ
މަޖިލީހަކުން ބަލާނެ
މައްސަލަތައް

.38 (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ އަންނަނިވި ބާވަތުގެ މައްސަލަތައް ބަލާނީ 5 (ފަހެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މަދުވެގެން އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުންނެވެ.

(1) ޤާނޫނުގައި ކަން އޮތްގޮތާމެދު އުފެދޭ މުހިންމު ސުވާލުތަކާމެދު ނުވަތަ ޤާނޫނީގޮތުން ކަމެއް އޮތްގޮތާމެދު ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ލަފައަކަށް އެދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤަވާޢިދުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 95 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިޝާރީ ލަފައަކަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް.

(2) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަސްލީ އިޚްތިޞާޞްގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ ދުސްތޫރީ މައްސަލަތަކާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ދުސްތޫރީ މައްސަލަތަކާއި އާންމު މަޞްލަޙަތާ ގުޅުންހުރި މައްސަލަތައް.

(ށ) އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ހިނދަކު، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ އަންނަނިވި ބާވަތުގެ މައްސަލަތައް ބަލާނީ 5 (ފަހެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މަދުވެގެން އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުންނެވެ.

(1) ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ކުރިމަތިލުމުގެ ޝަރުޠު މީހަކުގައި ހަމަވޭތޯ ނުވަތަ މެންބަރަކު މަގާމުން ވަކިކުރަން ޖެހިއްޖެތޯ ބެލުމުގައި ނުވަތަ މެންބަރުކަމުގެ ގޮނޑިއެއް ހުސްވެއްޖެކަމާމެދު ޚިލާފެއް އުފެދިގެން، އެ މައްސަލަތައް ބަލައި، ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް.

(2) ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާންކުރާ ފަރާތުގެ ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ބައެއްގެ ސިޔާސަތުތަކާމެދު ނުވަތަ ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތާ ގުޅިގެން ހަދާ ޤާނޫނުތަކާމެދު، ނުވަތަ ނެރޭ އަމުރުތަކާމެދު ސުވާލު އުފެދިއްޖެ ޙާލަތެއްގައި، އެކަމާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް.

(3) ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން އެ މައްސަލައެއްގެ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމަކީ ނިހާއީ ޙުކުމެއްކަން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން މަރުގެ މައްސަލައެއް.

3 (ތިނެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުން ބަލާނެ މައްސަލަތައް

39. އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅުއްވާ ހިނދަކު، މި ގަވާއިދުގެ 37 ވަނަ މާއްދާ (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ މަޖިލީހަކުން ބަލާނެ މައްސަލަތައް) އާއި 38 ވަނަ މާއްދާ (5 (ފަހެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަކުން ބަލާނެ މައްސަލަތައް) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލަތައް ފިޔަވައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބަލާނީ 3 (ތިނެއް) ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ މަޖިލީހަކުންނެވެ.

ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓުން

40. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު ބައިވެރިވާ މައްސަލައެއް ފިޔަވައި، އެހެން މައްސަލަތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ ފަނޑިޔާރު ކަނޑައަޅާ މައްސަލަ ތަރުތީބުވާ ތަރުތީބުން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ތަރުތީބުގައި ފަނޑިޔާރުން ތަރުތީބުކޮށްފައިވާ ތަރުތީބުން ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުވާގޮތަށެވެ.

ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސްތައް އުފައްދާގޮތް

41. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރގެ ދަފްތަރުގައި މައްސަލަތައްގެ ތަރުތީބުން ރަޖިސްޓަރީކުރުމުން އެ މައްސަލަތައް ރަޖިސްޓަރީވާ ތަރުތީބުން، އެ މައްސަލަތައް ބަލާނެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސްތައް އުފައްދާއިރު، އެ މަޖިލިސްތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނެ ފަނޑިޔާރުން އައްޔަނުކުރައްވާނީ ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުންނަށް ހަމަހަމަވާނެ އުސޫލަކުން އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސް، ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި ފަރާތް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެއަށް ފަރާތަކުން އެ މައްސަލައިގެ ޙުކުމް ނުވަތަ ޙުކުމުގެ ބައެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާއި އެއް މައްސަލައެއްގައި އެއްފަރާތަކުން ބާއްވާ ހުށަހެޅުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ ފަރާތަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ

ފަނޑިޔާރުންތަކެއްގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ މަޖިލީހަކުން ބެލުމަކީ އެންމެ މަސްލަހަތު ބޮޑުގޮތަކަށް ފެންނަ ހާލަތުގައި އެފަދަ މައްސަލައެއް ބެލުމަށް އެއް ފަނޑިޔާރުންތަކެއްގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހެއް ކަނޑައެޅުމަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނުވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގެ ދަށުން، މައްސަލަ ބަލާނެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ، އެ ފަނޑިޔާރުންނާ މައްސަލަ ހަވާލުކުރަން ވާނެއެވެ. މައްސަލައެއް ފަނޑިޔާރަކާ ހަވާލުކުރެވުމުން، އެ ފަނޑިޔާރުގެ [illegible] އެ މައްސަލައެއްގެ [illegible] އިތުރުން [illegible] [illegible] ހަވާލުކުރުމެވެ.

މައްސަލައަކުން ތަނާޒުލުވުން

42. ފަނޑިޔާރުންނާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައަކުން، ފަނޑިޔާރަކު ތަނާޒުލުވާންޖެހޭ ސަބަބެއް [illegible] [illegible] [illegible] އެކަން އެ ފަނޑިޔާރަކު [illegible] ފަނޑިޔާރަށް ވަގުތުން އަންގަންވާނެއެވެ.

އަށްވަނަ ބައި

އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން ބާއްވުން

އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން

43. (ހ) ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުމުގެ ކުރިން އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމެއް ނުވަތަ ބައްދަލުވުންތަކެއް ބާއްވުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި ޤަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބާއްވާ އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ ފަރާތްތަކާ އެކުގައި ނުވަތަ ވަކިވަކިން ބާއްވުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމަށް ހާޒިރުވުމަށް އެންގުން

44. (ހ) މި ޤަވާއިދުގެ 43 ވަނަ މާއްދާ (އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން) ގެ ދަށުން ބާއްވާ އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގާއަންގުން ރަޖިސްޓްރާރ މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަކަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހާޒިރުވުމަށް އަންގާ އެންގުމާ އެއްގޮތަށް ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ، އެފަރާތަކާމެދު މި ޤަވާއިދުގެ 88 ވަނަ މާއްދާ (ކުށަން

ހާޟިރުވުމަށް އަންގާފައިވާ ގަޑިއަށް ހާޟިރުނުވުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

މައްސަލައިގެ ލިޔުންތައް ހަވާލުކުރުމާއި ޖަވާބު ހުށަހެޅުން

45. (ހ) މައްސަލައިގެ ފޯމު ބަލައިގަން ޤަޟިއްޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުމުން، އެ މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް، މައްސަލައިގެ ފޯމުގެ ކޮޕީ އަދި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކުގެ ކޮޕީއާއެކު މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާ ފޯމު ރަޖިސްޓްރާރ ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދުގެ 43 ވަނަ މާއްދާ (އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބޭއްވޭ އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން ބާއްވައި ނިމޭ ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ފޯމު ފުރިހަމަ ކުރުމަށްފަހު، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވިނަމަވެސް، ތިރީގައިވާ ހާލަތްތަކުގައި މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(1) ޤާނޫނަކުން ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނިންމަން ކަނޑައަޅާ މައްސަލަތައް.

(2) މައްސަލައިގެ ބާވަތުން ނުވަތަ މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢަށް ބަލައި އަވަހަށް ނިންމަންޖެހޭ މައްސަލައެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅާ މައްސަލަތައް.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ޖަވާބު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަ، އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން ބާއްވާ ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިޔުމުން އެދެންވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ށ) ނުވަތަ (ނ) ގެ ދަށުން މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހެޅުމަށް އަންގާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ފޯމު ހުށަހަޅާފައި ނުވިނަމަވެސް، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ބާއްވިދާނެއެވެ. އަދި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ބާއްވަމުންދާއިރު އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް

ފެންނަނަމަ، ލިޔުމުން ޖަވާބު ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް ދޫކުރަންވާނެއެވެ.

ޖަވާބު ފޯމާއެކު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ތަކެތި

46. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާއިރު އަންނަނިވި ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ހ) މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅަނީ، ފަރުދެއް ނަމަ އެފަރާތުގެ ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑުގެ ކޮޕީއެއް، އަދި މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅަނީ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްނަމަ އެކަން އަންގައިދޭ ރަސްމީ ލިޔުން ނުވަތަ ސަޓްފިކެޓް އޮފް ރަޖިސްޓްރޭޝަންގެ ކޮޕީއެއް.

(ށ) މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ތަމްސީލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ފަރާތް ނުވަތަ ވަކީލު އައްޔަންކުރިކަން އަންގައިދޭ ފޯމު/ރަސްމީ ލިޔުމެއް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައި ނުވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ނުވަތަ އިދާރާއެއްނަމަ، އެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ނުވަތަ އިދާރާގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ހުށަހަޅާ ލިޔުމެއްކަން އެނގޭނެ ނޯޓަރައިޒްކޮށްފައިވާ ލިޔުމެއް.

(ނ) މައްސަލައާ ސީދާގޮތުން ގުޅުންހުރި މައްސަލައެއް އެހެން ކޯޓެއްގައި ހިނގަމުންދާނަމަ އަދި ހިނގައިފާނަމަ އެކަން އަންގައިދޭ ރަސްމީ ލިޔުމެއް.

(ރ) މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ ބައެއް ދިވެހި ބަހުން ނޫން ބަހަކުން ފުރިހަމަކޮށްފައި ވާނަމަ އަދި ޖަވާބު ފޯމާއެކު ހުށަހަޅާ އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމެއް ދިވެހި ބަހުން ނޫން ބަހަކުން އޮތްނަމަ، ކޯޓުން އަންގާ ގޮތެއްގެމަތީން އެ ލިޔެކިޔުމުގެ ތަރުޖަމާ.

މުއްދަތު އިތުރުކުރުން

47. މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީސް ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، އެ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ދައުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުން ފަދަ ވަކި މުއްދަތުތަކެއްގެ ތެރޭގައި ކުރުމަށް ކޯޓުން އަންގާފައިވާ ކަމަކަށް ދިޔައިމާ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތަކަށް ބަލައި ގޮތެއް ނިންމާނީ އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުންނެވެ.

ލިޔެކިޔުން
ހުށަހެޅުން

48. (ހ) މައްސަލައާ ގުޅިގެން އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމެއް ހުށަހަޅަންޖެހޭނަމަ، އެ ލިޔެކިޔުމެއް ޝަރީޢަތް ފުރުމުގެ ކުރިން، ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ކޯޓުން އަންގަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކާ ޝަރީޢަތް ފުރުމުގެ ކުރިން ހިއްސާކުރަންވާނެއެވެ.

މައުލޫމާތު ދިނުމަށް
ހުށަހެޅުމަށް
އެންގުން

49. ހުށަހެޅުމުގެ ކުރީގައި އޮތް މައުލޫމާތެއް އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކޮށްދޭ ފަރާތްތަކަށް އެ މައުލޫމާތު، އަނެއް ފަރާތުން ދިނުމަށް ނުވަތަ މައުލޫމާތެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ މައުލޫމާތު ކޯޓު ދެމެދުވެރިކޮށް ހުށަހަޅަން އެ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ކޯޓުގައި އެދިދާނެއެވެ.

ނުވަވަނަ ބައި

މައްސަލަ އަނބުރާ ގެންދިއުން

މައްސަލަ
ރަޖިސްޓްރީވުމުގެ
ކުރިން އަނބުރާ
ގެންދިއުން

50. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއް ރަޖިސްޓްރީވުމުގެ ކުރިން، އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އަނބުރާ ގެންދަން ބޭނުންނަމަ، އެކަން ރަޖިސްޓްރާރއަށް ލިޔުމުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ، ރަޖިސްޓްރާރ ނިންމާ ގޮތެއްގެމަތިން އެ މައްސަލައެއް އަނބުރާ ގެންދިއުމުގެ އިޒުނަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދޫކުރެވޭނެއެވެ.

މައްސަލަ
ރަޖިސްޓްރީވުމަށްފަހު
އަނބުރާ ގެންދިއުން

51. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއް ރަޖިސްޓްރީވުމަށްފަހު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މައްސަލަ އަނބުރާ ގެންދަން ބޭނުންނަމަ، އެކަން އެ މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތެއްގެމަތިން، އަނބުރާ ގެންދިއުމުގެ އިޒުނަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދޫކުރެވޭނެއެވެ. މައްސަލަ އަނބުރާ ގެންދަން ހުށަހަޅައިފިނަމަ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އަނެއް ފަރާތަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތަކެއް އެ މައްސަލަ އަނބުރާ ގެންދިއުމުގެ ކުރިން ނޯޓިސް ފޮނުވަން ސަބަބެއް އޮތްތޯ ސާފުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަނބުރާ ގެންދާ މައްސަލައެއް އަލުން ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

ދިހަވަނަ ބައި

މައްސަލައާގުޅޭ ލިޔުންތައް ބެލެހެއްޓުމާއި ފައިލުކުރުން

މައްސަލައިގެ ފައިލު .52 (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށް ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު ދީފާ ކޮންމެ މައްސަލައަކަށްވެސް ފައިލެއް ތައްޔާރުކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާއާގުޅޭ ހުރިހާ ލިޔުންތަކެއް ފައިލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މައްސަލައިގެ ފައިލުގެ ބޭރުގައި، ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރާއި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކާއި މައްސަލައިގެ ބާވަތާއި މައްސަލަ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ސެކްޝަނާއި މައްސަލަ ހުށަހެޅުން ތާރީޚާއި އަދި މައްސަލަ ނިމުމުން ތާރީޚާއި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ ނަން، ރިޔާސަތު ފަނޑިޔާރު އެނގޭނެހެން ބާރކޯޑްގައި އޮންނަންވާނެއެވެ.

މައްސަލައާ ގުޅޭ ލިޔުންތައް ފައިލުކުރުން .53 (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ އެންމެހައި މައްސަލަތަކުގެ އަންނަނިވި ރެކޯޑުތައް ކޯޓުން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(1) މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއި އެ ފޯމާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތައް.

(2) މައްސަލައިގެ ޖަވާބާއި އެ ފޯމާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތައް.

(3) މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ކޯޓު އަމުރުތައް.

(4) މައްސަލައާ ގުޅިގެން ފޮނުވާ ސިޓީއާއި އެންމެހައި ލިޔެކިޔުން.

(5) މައްސަލައަށް ތަޢައްލުޤުވާ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާ ބަޔާންތަކާ ލިޔުންތައް.

(6) ޤާނޫނީ ވަކީލު ޢައްޔަނުކުރިކަން އަދި އެކަން ޤަބޫލުކުރިކަމުގެ ލިޔުން.

(7) ބަދަލު ހަމަޖެއްސި ލިޔުމާއި، އެކަން ޤަބޫލުކުރިކަމުގެ ލިޔުން.

(8) މައްސަލައިގެ އަޑުއަހުމުގެ ޓްރާންސްކްރިޕްޓް.

(9) ޙުކުމް.

(10) މައްސަލަ ކުރިއަށްދާގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ޝީޓް.

(11) މިނޫނަސް މައްސަލައިގެ ފައިލުގައި ހުންނަންޖެހޭކަމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ފެންނަ ހުރިހާ ރެކޯޑު.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެކޭ ވާހަކަތަކުގެ ރެކޯޑު ބެލެހެއްޓުން

54. (ހ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އަނގަބަހުން ދެކޭ ވާހަކަތަކުގެ އޯޑިއޯ އަދި/ނުވަތަ ވީޑިއޯ ރެކޯޑިންގ އާއި އެ ރެކޯޑިންގެ ޓްރާންސްކްރިޕްޓްތައް ކޯޓުން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެކެވުނު ވާހަކަތައް، އަކުރުންއަކުރަށް ލިޔެ އެއް މަޙްޟަރު ބަޔާނުގެ ގޮތުގައި ރައްކާކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ތައްޔާރުކުރާ މަޙްޟަރު ބަޔާންކުރުމުގައި، ބަޔާން ޓައިޕްކުރި މުވައްޒަފާއި ބަޔާން ޗެކްކުރި މުވައްޒަފު "މިއީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާ އާ ގުޅިގެން (ތާރީޚް) ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެއްކި ވާހަކަތައް، ރެކޯޑިންގ އާ އެއްގޮތަށް އަކުރުންއަކުރަށް ލިޔެ މަޙްޟަރު ކުރެވިފައިވާ ބަޔާނެކެވެ." މިގޮތަށް ލިޔެ ސޮއިކޮށް ކޯޓުގެ ތައްގަނޑު ޖަހަން އެއީ ސައްޙަ ބަޔާނެއްގެ ގޮތުގައި ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން އަޑުއެހުން ނިމި، މަޙްޟަރު ކުރެވިފައިވާ ބަޔާންތަކުގައި ސޮއިނުކުރެވި ހުރިނަމަ، އަމަލުކުރާނީ މި މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

އޯޑިއޯ އަދި/ނުވަތަ ވީޑިއޯ ރެކޯޑިންގ

55. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލަތަކުގައި، މައްސަލައިގެ ރެކޯޑިންގ އަޑުއެހުމަށް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކުން އެދިއްޖެނަމަ، ރެކޯޑިންގތައް އަޑުއެހުމުގެ އިންތިޒާމު ރަޖިސްޓްރާރުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ހަމަޖައްސައި ދޭންވާނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގާ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ރެކޯޑިންގ އެ ޝަރީޢަތެއްގެ އަޑުއެހުން ނިމުމުން ކޯޓުގެ ވެބްސައިޓުން ދުވަހުންދުވަހަށް ފެންނަން ހުންނަންވާނެއެވެ.

މައްސަލައިގެ ރިޕޯޓު ޝާއިޢުކުރުމާއި ފައިލު އަރުޝީފުކުރުން

56. ސުޕްރީމް ކޯޓުން މައްސަލައިގެ ޙުކުމްކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަ ވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި ޙުކުމްކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 90 (ނުވަދިހަ) ދުވަސް ހަމަވުމުން، ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މައްސަލައިގެ އެންމެހައި ލިޔުންތައް ސްކޭންކުރުމަށްފަހު އެ މައްސަލައިގެ ފައިލު އަރުޝީފުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އަރުޝީފުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އަރުޝީފުކުރާ މައްސަލައިގެ ފައިލުގައި ހިމެނޭ ލިޔުމެއް ނުވަތަ އެ ފައިލުގެ ކޮޕީއެއް ބޭނުންވާނަމަ، އަރުޝީފުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އެ ލިޔުމެއް ދޫކުރަންވާނެއެވެ.

އެގާރަވަނަ ބާބު

އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި، އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތަކަށް މައްސަލަ ރައްދުވުމާއި، ކޮށްފައިވާ ދަޢުވާ ބަދަލުކުރުން

އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތް އެކުވެގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތަކަށް މައްސަލަ ރައްދުވުން

57. (ހ) އެއްފަރާތަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުން އެކުވެގެން، އެއް މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. އަދި، އެއްފަރާތަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަރާތުގެ މައްޗަށް މައްސަލަ ރައްދުވާ ގޮތަށްވެސް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެއްފަރާތަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުން އެކުވެގެން އެއް މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ އެއްފަރާތަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތަކަށް ރައްދުވާ މައްސަލައެއް، ކޯޓުން ބަލައިގަތުމަށްފަހު، އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުގެ އެދުމުގެމަތިން ނުވަތަ ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމަކުން، އެ މައްސަލައާ ވަކި މައްސަލަތަކެއްގެ ގޮތުގައި ހިންގުމަށް އޮތް މައްސަލައާއިވަކިން، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ފެނިއްޖެނަމަ، ވަކިވަކި މައްސަލަތަކަކަށް ބަދަލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ވަކި މައްސަލަތަކެއްގެ ގޮތުގައި ހިންގުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، އެ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން އިތުރަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތަކާއި، އިތުރަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކަންވީ އުސޫލުގެ ބާރު

ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މި އެންގުމާ އެއްގޮތަށް އެންގުން ރައްދުވާ ފަރާތުން ޢަމަލުނުކޮށްފިނަމަ، މައްސަލައިގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއީ ކަންތައްތަކާއި ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުން ފުރިހަމަ ނުވާ މައްސަލައެއްކަމަށް ބަލައި އެ މައްސަލައިގެ ފޯމު ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް ކޯޓުން ބަލައިގަތުމަށްފަހު، އެ މައްސަލައަކީ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ޚަސްމުން އިތުރުކުރެވޭނޭގޮތަށް ނުވަތަ އުނިކުރެވޭނޭގޮތަށް އޮތް މައްސަލައެއްނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއްގެ އެދުމުގެ މަތިން ނުވަތަ ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމަކަށް، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ޚަސްމުން އިތުރުކުރުމުގެ ނުވަތަ އުނިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ދަޢުވާއާ ގުޅުންނެތް
ކަންކަން
އިސްލާހުކުރުން

58. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައިގެންފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ދަޢުވާއާ ގުޅުންނެތް ބައެއް ހިމެނިފައިވާނަމަ، ޝަރީޢަތުގެ ކޮންމެ މަރުޙަލާއެއްގައިވިޔަސް، އެ ބައެއް އުނިކުރުމަށް ނުވަތަ އިސްލާހުކުރުމަށް އެންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ހުށަހަޅާފައިވާ
ނުކުތާއެއް
އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ
އުނިކުރުމަށް ނުވަތަ
ބަދަލުކުރުމަށް އެދި
ހުށަހެޅުން

59. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައިގެންފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެއް އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ އުނިކުރުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކުން އެދިއްޖެނަމަ، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި، އެ ބައެއް އިސްލާހުކުރުމުގެ ހުއްދަދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައިގެންފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެއް އިތުރުކުރުމަށް ނުވަތަ އުނިކުރުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނީ އެ މައްސަލައިގެ ފުރަތަމަ އަޑުއެހުން ނިމުމުގެކުރިންނެވެ.

އެއް މައްސަލައަށް
ވުރެ ގިނަ މައްސަލަ
އެކުގައި ހިންގުން

60. ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާނަމަ އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެހެން ޚަސްމުން ހަމަ އެ ޙުކުމް ނުވަތަ ޙުކުމުގެ ބައެއް އިސްތިއުނާފުކޮށްފިނަމަ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއްގެ އެދުމުގެމަތިން ނުވަތަ

ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމަކުން، އެ ހުރިހާ މައްސަލައެއް އެއް މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެއް މައުޟޫޢެއްގެ މައްސަލަތަކެއް އެއްބަޔަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިފިނަމަ ނުވަތަ އެއްބަޔަކަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތަށް [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާނަމަ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއްގެ އެދުމުގެމަތިން ނުވަތަ ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމަކުން، އެ މައްސަލަތައް އެއް މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކަށް ތަދައްޚުލުވުން

61. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން މަސްލަހަތު އޮތް އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެ މައްސަލައަކަށް ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެފަރާތަކުން އެ މައްސަލައިގައި ތަދައްޚުލުވުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން މަސްލަހަތު އޮތް ފަރާތެއް ކޯޓުގެ އިސްނެގުމަކުން އެ މައްސަލައަކަށް ތަދައްޚުލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޯޓުގެ އިސްނެގުމަކުން ތަދައްޚުލުކުރުވާ ފަރާތްތައް ފޮނުވައި، އެންގުން ފަރާތްތައް ތަދައްޚުލުވުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ އެކަމަށް ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ ފޯމުންނެވެ. އަދި މައްސަލައަށް ތަދައްޚުލުވެވޭނީ، އެކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކުންނެވެ.

(ނ) އަދި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވިނަމަވެސް، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ނިމުނުކަން [illegible] އިޢުލާންކުރުމަށްފަހު، މައްސަލައަށް ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި ހުށަހަޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.

ބާރަވަނަ ބައި

ޚަޞްމުން ތަމްސީލުކުރުން

ޚަޞްމުން ތަމްސީލުކުރާނެ ފަރާތްތައް ޢައްޔަންކުރުން

62. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގައި ޚަޞްމުންގެ ފަރާތުން، ކޯޓުގައި ވަކާލާތުކުރުމުގެ ގޮތުން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ވަކާލާތު ކުރުމުގެ ހުއްދަ އޮންނަ ވަކީލުންގެ ދަފުތަރުގައި ހިމެނޭ ވަކީލަކު ޢައްޔަންކުރަންވާނެއެވެ. އަދި

އޭގެއިތުރުން، މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި އުޖޫރައުގެ ބަދަލުގައި ކޯޓުން ޖޫރިމަނާ އަދަދެއް، ހަމަޖެއްސިދާނެއެވެ.

(ހ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވަކީލަކު ނުވަތަ ބަދަލުގައި ކޯޓަށް ހާޒިރުވާން ފަރާތްތައް ހަމަޖެއްސުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ، އެކަމަށް ކޯޓުން ބަލައިގަނެވޭ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްގެންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހަމަޖެހޭ ވަކީލަކު ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހާޒިރުވާ ފަރާތަކީ، މައްސަލައިގެ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ފަރާތެއްގެ ކުރިމަތީގައި ނުވަތަ އޭނާގެ މަޞްލަޙަތު ދިފާޢުކުރުމުގައި ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

63. ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީ ތެދުވެރިކޮށް ބަދަލު ޙަވާލުކުރުން

މައްސަލައެއްގައި ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ހާޒިރުވާން ފަރާތެއް ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީ ތެދުވެރިކޮށް ޢައްޔަންކުރެވިދާނެއެވެ. މިފަދަ ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީއަކުގައި އެމީހަކު ޢައްޔަންކުރެވޭ ބޭނުމާއި އެމީހަކާ ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ މަސައްކަތް ސާފުކޮށް ކަނޑައެޅި ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީއަކީ ނޯޓަރައިޒްކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީއަކަށް ވާންވާނެއެވެ.

64. ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ތަމްސީލުކުރާނެ ފަރާތެއް ޢައްޔަންކުރުން

(ހ) މި ގަވާއިދުގެ 63 ވަނަ މާއްދާ (ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީ ތެދުވެރިކޮށް ބަދަލު ޙަވާލުކުރުން) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، މުއައްސަސާ ހުށަހަޅާ ނުވަތަ މުއައްސަސާ ތަމްސީލުކުރާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ތަމްސީލުކުރުމަށް، އެފަދަ ފަރާތެއް ތަމްސީލުކުރާނެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތެއް، އެ ޝަރިކަތުގެ ހިންގުމަށް އެކުލަވާލާފައިވާ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެމްބަރެއް، ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ޢައްޔަންކުރާ ފަރާތެއް ޙަވާލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އޮންނާނެ ގޮތަށް ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް ކަނޑައެޅޭނެއެވެ. މިގޮތުން، އެ ފަރާތުގެ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(1) ފުރިހަމަ ނަން.

(2) ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ އެޑްރެސް އަދި ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު.

(3) މެންބަރުންގެ އަދަދު.

(4) ކޯރަމް ހަމަވާ އަދަދު.

(5) ޖަލްސާ ބޭއްވުނު ތާރީޚާއި، ތަނާއި، ވަގުތު.

(6) ކަނޑައެޅި ނިމިފައިވާ ގޮތް.

(7) ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ ނަމާއި ސޮއި.

(8) ސިއްކަ.

(9) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްކަމުގައި ނުވާނަމަ، އެފަދަ ފަރާތެއް ތަމްސީލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ޤަރާރު ނުވަތަ ނިންމުން ނޯޓަރައިޒްކޮށްފައި ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައި އޮތުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ނުވަތަ މައްސަލަ ރައްދުވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްކަމުގައި ނުވާނަމަ، އެފަދަ ފަރާތެއް ތަމްސީލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ޤަރާރު ނުވަތަ ނިންމުން އެ ޤައުމެއްގެ ކަމާބެހޭ ޤާނޫނު ނުވަތަ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ތަސްދީޤުކޮށް ހުށަހަޅަމުން މި މާއްދާ ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

މައްސަލައިގައި އައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލުގައި އިންނަ ފަރާތް ބަދަލުކުރުން

65. (ހ) މައްސަލައެއްގައި ޚަޞްމުގެ ފަރާތުން އައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލަކު ނުވަތަ ބަދަލުގައި އައްޔަންކޮށްފައިވާ ފަރާތުގެ ކިބައިން، މި ގަވާއިދުގެ 125 ވަނަ މާއްދާ (ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމު ޚިލާފު އަމަލުތައް) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އަމަލެއް ކުރިއްޖެނަމަ، އެ ވަކީލު ނުވަތަ އެފަރާތް ބަދަލުކުރުމަށް އެންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، ޚަޞްމުގެ ފަރާތުން އައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލަކާމެދު ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހަމަޖެއްސިފައިވާ ފަރާތާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ ނުވަތަ އަޚްލާޤީ އުނިކަމެއް ޤަބޫލުކުރާނަމަ ނުވަތަ އެނޫންވެސް ސަބަބަކާހުރެ މައްސަލައިގައި އައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލު

ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހަމަޖެއްސާފައިވާ ފަރާތް ބަދަލުކުރަން ބޭނުންވާ ޙާލަތެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ، ތާވަލުކުރެވިފައިވާ އަޑުއެހުމެއް ފަސްނުވާން ގޮތުގެމަތިން، އެހެން ވަކީލަކު ނުވަތަ ބަދަލުގައި އެހެން ފަރާތެއް ހަމަޖެއްސުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

މައްސަލައިގައި އައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލުގައި އަންނަ ފަރާތް ވަކީލުން ނުވަތަ ތަނާޒުލުވުން

66. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއްގައި ޚަސްމުގެ ފަރާތުން ވަކާލާތުކުރާ އެއްވެސް ވަކީލަކު ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހަމަޖެއްސާފައިވާ ފަރާތަކުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި އަދި އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގައި ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި އެ މައްސަލައަކުން ތަނާޒުލުވެގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި މައްސަލައަކުން ތަނާޒުލުވާން ޖެހިއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ތާވަލުކުރެވިފައިވާ ދުވަހުގެ މަދުވެގެން ރަސްމީ 2 (ދޭއް) ދުވަސް ކުރިން ތަނާޒުލުވުމުގެ ނޯޓިސް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވާގޮތަށް ވަކީލަކު ތަނާޒުލުވެއްޖެނަމަ، އެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލްގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނައުން ލާޒިމުވާނެއެވެ.

ބާރަވަނަ ބައި

ޑިސިޕްލިން ފިޔަވަޅު ބެހެއްޓުން

ޑިސިޕްލިން ފިޔަވަޅު

67. (ހ) ޑިސިޕްލިން ފިޔަވަޅަކީ މައްސަލަ ބަލަމުންދާ ފަރާތް ނުވަތަ މައްސަލައިގައި ޙާޟިރުކުރަން ބޭނުންވާ [illegible] ފަރާތެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފިޔަވަޅެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޑިސިޕްލިން ފިޔަވަޅު ބަހައްޓާނީ މި ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 1 (ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible] [illegible] ވަކީލުންނަށް ޑިސިޕްލިން ފިޔަވަޅު [illegible] [illegible] [illegible]) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ކޯޓުން [illegible] [illegible].

ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ބާވަތްތައް

68. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ތިރީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ބާވަތްތަކުގައި ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭނެއެވެ.

(ހ) މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، މާލެ ފިޔަވައި އެހެން ރަށެއްގައި ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ މީހެއްކަމުގައިވުން.

(ށ) މައްސަލައިގައި ހާޒިރުކުރަން ބޭނުންވާ ހެއްކަކީ މާލެ ފިޔަވައި އެހެން ރަށެއްގައި ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ މީހެއްކަމުގައިވުން.

(ނ) މައްސަލައިގައި ހާޒިރުކުރަން ބޭނުންވާ ޚަބީރަކީ މާލެ ފިޔަވައި އެހެން ރަށެއްގައި ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ މީހެއްކަމުގައިވުން.

ޑިޕޮސިޓްގެ ގޮތުގައި ބަހައްޓާ ފައިސާގެ އަދަދު

69. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ބާވަތްތައް) ގެ ދަށުން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަން ޖެހިއްޖެ ބާވަތެއްގައި، ދަތުރުފަތުރުގެ ޚަރަދާއި ކެއުމާއި ހުރުމުގެ ޚަރަދު މި ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 1 (ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބެހެއްޓުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޢުސޫލު) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަންގާ ގޮތެއްގެމަތިން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ބަހައްޓަންވާނެއެވެ. އަދި ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ފަރާތް ހުރި ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ކަމަށްވާނަމަ، އެފަރާތަކަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ ދަތުރު ހައްދުކުރަން ހިނގާނެ ޚަރަދު، ޑިޕޮސިޓް ފައިސާގެ ގޮތުގައި ބަހައްޓަން ވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ފުރަތަމަ ބަހައްޓަންޖެހޭނީ، 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައެވެ. 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ނުނިމިއްޖެނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަންގާ ގޮތެއްގެމަތިން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބެހެއްޓުމަށް ދޭ މުއްދަތު

70. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ބާވަތްތައް) ގެ ދަށުން ބަހައްޓަންޖެހޭ ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބެހެއްޓުމަށް އަންގާ ދުވަހުން ފެށިގެން، ލަސްވެގެން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ފައިސާ ބަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ފައިސާ ބެހެއްޓުމަށް ކޯޓުން އަންގާ ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ފައިސާ ނުބަހައްޓައިފިނަމަ، އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

(1) ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބެހެއްޓުމަށް އަންގާފައިވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތައް) ގެ (ހ) ގައިވާ ހާލަތްތަކުގައިނަމަ، މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުން ނުވަނީ ކަމުގައި ބަލައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމު ބާޠިލުކުރުން.

(2) ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބެހެއްޓުމަށް އަންގާފައިވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތައް) ގެ (ށ) ނުވަތަ (ނ) ގައިވާ ހާލަތްތަކުގައިނަމަ، އެފަރާތެއް ހާޒިރުކުރަން ބޭނުން ނުވަނީ ކަމުގައި ބަލައި މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިއުން.

ޑިޕޮސިޓް ފައިސާއާ ގުޅޭ އަމަލުކުރަންވީ ގޮތް

71. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތައް) ގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތް ހާޒިރުކުރަން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓައިފިނަމަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހެޅި މައްސަލަ ސާބިތުވިނަމަ، ޑިޕޮސިޓްގެ ގޮތުގައި ބެހެއްޓި ހުރި ފައިސާއެއް، އެފަރާތަށް ރިޓަރންކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތައް) ގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތް ހާޒިރުކުރަން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބަހައްޓައިފިނަމަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މައްސަލަ ސާބިތު ނުވިނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލަ ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލައިގެ ފޯމު ބާޠިލުކުރެވިއްޖެނަމަ، މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ނިމުމުން އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން ޚަރަދު ދިނުމަށް ދޭންވާނެއެވެ. އަދި މި ޚަރަދުތަކަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ޑިޕޮސިޓްގެ ގޮތުގައި ބެހެއްޓި ފައިސާއިން ދައްކަން އެއްކުރާނެއެވެ.

(1) މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދަޢުވާކުރާ ކޯޓުގެ ޚަރަދުކުރާ ދޫކުރި ދަޢުވާދާރު؛

(2) މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން މާލީގައި ހުރިހާ ކަމެއް ދަޢުވާކުރަން ކުރެވުނު ޚަރަދާއި ހުރިހާ ޚަރަދު.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މާލޭގައި ހުންނަ ދުވަސްތައް ކަމުގައި ބެލެވޭނީ، މައްސަލައާ ގުޅިގެން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް މާލެ އައިސް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން މައްސަލަ ނިމޭ ދުވަހާ ހަމައަށް އެފަރާތެއް މާލޭގައި ހުންނަ ދުވަސްތަކެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދުވަސްތަކުގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް، ރަސްމީ ބަންދުނޫން ކޮންމެ ދުވަހެއްގެ 10:00 ގެ ކުރިން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވެ ކަމާބެހޭ ދަފުތަރުގައި ސޮއިކުރަންވާނެއެވެ. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވެ ސޮއިނުކުރާ ދުވަސްތަކަކީ މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހަރަދެއް ނުލިބޭނެއެވެ.

(ބ) މި ގަވާއިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޖުޑިޝަލް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތައް) ގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތް ހާޒިރުކުރުމަށް ޖުޑިޝަލް ފައިސާ ބެހެއްޓޭ ހާލަތްތަކުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހެޅި މައްސަލަ ސާބިތު ނުވިނަމަ، މައްސަލަ ދޫކޮށްލިނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލަ ފޯމް ބާތިލުކުރާ ހާލަތްތަކުގައި، ޖުޑިޝަލްގެ ގޮތުގައި ފައިސާއަށްވުރެ ހިނގި ހަރަދު މަދުވެއްޖެނަމަ ހިނގި ހަރަދު ކަނޑައިގެން ފަހު ބާކީ ހުރި ފައިސާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބިދޭންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި ގަވާއިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ (ޖުޑިޝަލް ފައިސާ ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތައް) ގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތެއް ހާޒިރުކުރުމަށް ޖުޑިޝަލް ފައިސާ ބެހެއްޓޭ ހާލަތްތަކުގައި، ހާޒިރުކުރުވޭ ފަރާތަށް މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހަރަދު ލިބިދޭންވާނެއެވެ. އަދި ޖުޑިޝަލްގެ ގޮތުގައި ފައިސާއަށްވުރެ ހިނގި ހަރަދު މަދުވެއްޖެނަމަ ހިނގި ހަރަދު ކަނޑައިގެންފަހު ބާކީ ހުރި ފައިސާ ޖުޑިޝަލް ފައިސާ ބެހެއްޓި ފަރާތަށް ލިބިދޭންވާނެއެވެ.

(ކ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޖުޑިޝަލް ފައިސާ ބެހެއްޓޭ މައްސަލަތައް ނިމުމާ، ގިނަވެގެން ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ފައިސާ ރައްދުކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް ރައްދުކޮށް އެކަން، ކޯޓުގައި ލިޔުމުން ރެކޯޑުކުރަންވާނެއެވެ.

ޑިޕޮސިޓް ފައިސާގެ ޢަދަދު މުރާޖަޢާކުރުން

72. މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލުގެ 1 (ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބެހެއްޓުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ފޯމު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޑިޕޮސިޓް ފައިސާގެ ޢަދަދު ކޮންމެ ދެ އަހަރުން އެއްފަހަރު، މުރާޖަޢާކޮށް، ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭނަމަ، އެ ބަދަލުތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

ސާދަވަނަ ބައި

ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މީހުން ހާޒިރުކުރުވުން

ހާޒިރުކުރުވުމަށް އަންގާ އަމުރު

73. (ހ) ހާޒިރުކުރުވުމަށް އަންގާ އަމުރަކީ ކޯޓަށް މީހަކު ހާޒިރުކުރުވުމަށް ފޮނުވާ އަމުރެކެވެ. މި އަމުރުގައި ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(1) ހާޒިރުވާންވީ މީހާގެ ނަން.

(2) ހާޒިރުވާންވީ މީހާގެ ވަގުތީ އަދި ދާއިމީ އެޑްރެސް.

(3) ހާޒިރުވާންވީ ތަން.

(4) ހާޒިރުވާންވީ ދުވަސް.

(5) ހާޒިރުވާންވީ ގަޑި.

(6) ހާޒިރުވާންވީ ސަބަބު.

(7) ފަނޑިޔާރުގެ ސޮއި އަދި ކޯޓުގެ ތައްގަނޑު.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތުގެ އިތުރުން، ހާޒިރުވާންޖެހޭ މީހުން ސަމާލުކަން ދޭންޖެހޭ ކަންތައްތަކާއި ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ އަޅާނެ ފިޔަވަޅު އަމުރުގެ ނޯޓުގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ.

އަމުރު ރައްދުކުރުން

74. (ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ މީހާއަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރާނީ އަތަށް، ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު އެމީހާއާ ހަވާލުކުރުމުން އަމުރު ރައްދުކުރެވުނީއެވެ. ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ މީހާ ހޯދައި އަމުރު ހަވާލުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އޭނާ ދިރިއުޅޭ ގޭގައި އުޅޭ ބާލިޣު މީހަކާ އަމުރު ހަވާލުކުރުމުން، އަމުރު ރައްދުކުރެވުނީކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ޚަސްމަކު އޭނާގެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް ވަކީލަކު ނުވަތަ ބަދަލުގައި މީހަކު ހަމަޖައްސާފައިވާނަމަ، އެ ޚަސްމަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް ކުރާ އަމުރު އެ ޚަސްމުގެ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހަމަޖައްސާފައިވާ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރުމުން އެ ޚަސްމަކަށް އަމުރު ހަވާލުކުރެވިފައިވާކަމުގައި ބަލާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައިވާ ގޮތަށް ޢަމަލުކޮށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތަށް، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހަވާލު ނުކުރެވިއްޖެނަމަ، ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރުގައިވާ ފަރާތް އާންމުކޮށް ދިރިއުޅޭ ގެއެއް ނުވަތަ ތަނެއްގެ ދޮރާށީގައި، ނުވަތަ އުޅޭތަނެއްގައި އަމުރު ހިއްޕުމުން ނުވަތަ އެ އަމުރު ފެންނަހެން ފެންނަން ގޮތަށް އެތަނެއްގައި ބެހެއްޓުމުން، ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހަވާލު ކުރެވުނުކަމުގައި ބަލާނެއެވެ.

(ރ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ޚަސްމަކު ނުވަތަ ޚަސްމެއްގެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް ބަދަލު ހަމަޖައްސާފައިވާ ފަރާތް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް ކުރާ އަމުރު ގަސްދުގައި ޢަމަލުނުކޮށްފިނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 89 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) އާއި 90 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) ގައިވާ ގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ބ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރުގެ އަސްލާއި ކޮޕީގައި، އެ އަމުރު ހަވާލުކުރި ފަރާތާއި، އަމުރާ ހަވާލުވި ފަރާތުން ސޮއިކޮށް ނަމާއި، ތާރީޚާއި ގަޑި ލިޔެންވާނެއެވެ. ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރާ ހަވާލުވިކަމަށް ސޮއިނުކޮށްފިނަމަ ބަލާނީ އަމުރާ ހަވާލުނުވިކަމަށެވެ.

ޕޯސްޓުގެ ޒަރީޢާއިން
ނުވަތަ ކޯޓުން
ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއް
މެދުވެރިކޮށް އަމުރު
ހަވާލުކުރުން

75. (ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު އާންމުގޮތެއްގައި ކޯޓުގެ މުވައްޒަފުން ހަވާލުކުރުމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވިނަމަވެސް، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ޙާލަތްތަކުގައި، ރަޖިސްޓަރީ ޕޯސްޓުގެ ޒަރީޢާއިން ނުވަތަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ އެހެން ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހަވާލުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހަވާލުކުރާ ބަލަހައްޓާ ފަރާތެއްގައި، އުމުރުން ދިހައަހަރުން މަތީގެ ހަވާލުކުރިކަމަށް

ސޮއިކުރުވާފައި، ޕޯސްޓް އޮފީހުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ސްލިޕް ނުވަތަ އަމުރު ރައްދުކުރިފަރާތުން އަމުރު ރައްދުވިކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ އެފިޑެވިޓް ބެލެވޭނީ، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު އެފަރާތަށް ރައްދުވިކަމުގެ ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

(ނ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްނަމަ، އެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ އެޑްރެހަށް އަމުރު ރައްދުކުރުމަށް އެ އޮފީހުން އަމުރު ބަލައިގަތް ފަރާތުގެ ނަމާއި ހައިސިއްޔަތު އަދި އެފަރާތުގެ ސޮއިކުރުވާފައި، ޕޯސްޓް އޮފީހުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ސްލިޕް ނުވަތަ އަމުރު ރައްދުކުރިފަރާތުން އަމުރު ރައްދުވިކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ އެފިޑެވިޓް ބެލެވޭނީ، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު އެފަރާތަށް ރައްދުވިކަމުގެ ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

އުޅަނދު ފަހަރުގައި ތިބޭ ނުވަތަ އުޅަނދު ފަހަރުގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހުންނާ އަމުރު ހަވާލުކުރުން

76. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތަކީ ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އަދި ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ މީހާއަކީ ކަނޑުގައި ނުވަތަ އެއްގަމުގައި ދުއްވާ އުޅަނދެއްގައި އުޅޭ މީހެއް ކަމަށްވާނަމަ، އެ އުޅަނދެއްގައި މީހުންނަށް ފަސޭހައިން ފެންނާނެ ބަނދަރެއްގައި ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހިއްޕުމުން، އެމީހަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރެވުނުކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ މީހާ ދަތުރުކުރަމުންދާ ކަނޑުމަތީގައި އުޅޭ މީހެއްކަމަށްވާނަމަ، އެމީހަކު މަސައްކަތްކުރާ އުޅަނދުގެ ދަތުރުގެ ކަންކަން ހިންގުމުގައި ހިއްސާކުރާ [illegible] ފަރާތާ [illegible] ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގާ އަމުރު ބަލައިގަތުމުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތަށް އަމުރު ރައްދުކުރެވުނުކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

ފުލުހުންނަށް ނުވަތަ ސިފައިންނަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން

77. ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ފުލުހެއް ނުވަތަ ސިފައިންގެ މީހެއްނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 74 ވަނަ މާއްދާ (އަމުރު ރައްދުކުރުން) ގެ (ހ)،(ށ)، (ނ) އަދި (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް އަމަލުކުރުމުން ނުވަތަ އެ މީހަކު ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަނަކަށް އަމުރު ފޮނުވުމުން، އެމީހަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރެވުނުކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުންނަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން

78. (ހ) ބަންދުގައި ނުވަތަ ޖަލުގައި ހުރި މީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށް އަމުރު ފޮނުވާނީ، އެ މީހަކު ބަންދުކުރުމުގެ ނުވަތަ ހައްޔަރުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ އިދާރާއަކަށެވެ. އަދި އެފަދަ އިދާރާއެއްގެ ހަވާލުގައިވާ މީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށް ފޮނުވާ އަމުރާ އެ އިދާރާއިން ހަވާލުވުމުން ބެލެވޭނީ އެމީހަކަށް އެ އަމުރު ރައްދުކުރެވިފައިވާކަމަށެވެ.

(ށ) ބަންދުގައި ނުވަތަ ޖަލުގައި ހުރި މީހަކު ހާޒިރުކުރުމަށް އަމުރު ފޮނުވުމުން، އެ މީހަކު ބަންދުކުރުމުގެ ނުވަތަ ހައްޔަރުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ އިދާރާއަކުން ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަން އަންގާފައިވާ ތާރީޚާއި ގަޑި، އަދި ސަބަބު ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް އެމީހާއަކަށް އޮޅުންފިލުވައިދޭން ވާނެއެވެ.

(ނ) ބަންދުގައި ނުވަތަ ޖަލުގައި ހުރި މީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށް އަމުރު ފޮނުވުމުން، އެ މީހަކު ބަންދުކުރުމުގެ ނުވަތަ ހައްޔަރުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ އިދާރާއަކުން، އެ އަމުރުގައިވާ ތާރީޚާއި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް އެމީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) ބަންދުގައި ނުވަތަ ޖަލުގައި ހުރި މީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށް ޢުޒުރުވެރިވާނަމަ، މި ގާނޫނުގެ 93 ވަނަ މާއްދާ (ބަލިވެގެން ކޯޓު ހާޒިރުނުވުން) ނުވަތަ 94 ވަނަ މާއްދާ (ބަލިވުން ނޫން އެހެންކަމެއް ދިމާވެގެން ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވެވިއްޖެނަމަ ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުން) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ޢަމަލުކޮށް އެމީހަކު ބަންދުކުރުމުގެ ނުވަތަ ހައްޔަރުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ އިދާރާއަކުން އަމުރުގައިވާ ގަޑީގެ މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ގަޑިއިރުކުރިން ލިޔުމުން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

މައްސަލަ ހުށަހެޅިފައިވާ ރަށް ނޫން އެހެން ރަށެއްގައި ހުރި މީހަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން

79. (ހ) މާލެ ނޫން އެހެން ރަށެއްގައި ހުރި މީހެއްގެ މައްޗަށް ރައްދުވާގޮތަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިއްޖެނަމަ، އެމީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކޮށްދިނުމަށް އެދޭނީ އެމީހަކު ހުރި ރަށެއްގެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައެވެ.

(ށ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތް ހުރި ރިސޯޓެއްގައި ނުވަތަ އެފަދަ ތަނެއްގައި ނަމަ، އެމީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރާނީ އެމީހަކު ހުރި ނުވަތަ ދިރިއުޅޭ ތަނެއްގެ މެނޭޖްމަންޓް މެދުވެރިކޮށެވެ.

(ނ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކޮށްދިނުމަށް އެދި މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައިވާ ފަރާތަކަށް ފޮނުވުމުން އެ އަމުރު ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތަށް ރައްދުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރައްދުކުރުމަށްޓަކައި ފޮނުވާ އަމުރަކީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފޮނުވާ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އަމުރަކަށް ހާޒިރުނުވެވެގެން އަޅަންޖެހޭ އެންމެހައި ފިޔަވަޅުތައް އަޅާނީ، މި ޤަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސުޕްރީމް ކޯޓުންނެވެ.

ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތައް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރެވޭނެ ޙާލަތްތައް

80. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 81 ވަނަ މާއްދާ (ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރެއް ނެރޭނީ، ތިރީގައި މިވާ ޙާލަތްތަކުގައެވެ.

(1) މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ އާއްމުގޮތެއްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒަންވެރިވެގެން އުޅޭ މީހެއްކަމުގައިވުން.

(2) [illegible] މައްސަލައެއްގައި [illegible] ރާއްޖޭގައިހުރުން.

(3) ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައިގެ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގާފައިވާ ހާދިސާއަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓަކަށް އިޚްތިޞާޞް ލިބޭ ގޮތަށް [illegible] އެއްބަސްވެފައިވާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލަތަކެއްކަމުގައިވުން.

(ށ) މި ގަވާއިދުގެ 81 ވަނަ މާއްދާ (ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މީހަކު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަން ޖެހިއްޖެނަމަ، ހާޒިރުވާންޖެހޭ މުއްދަތު ކަނޑައެޅުމުގައި އެމީހާ ހާޒިރުވުމަށް އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ދޭންވާނެއެވެ.

(ނ) މި ގަވާއިދުގެ 81 ވަނަ މާއްދާ (ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތަކަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރެވިއްޖެނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 85 ވަނަ

މާއްދާ (ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުނުކުރެވުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

ރާއްޖެއިން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން

81. ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ފަރާތަކީ ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތެއްކަމުގައިވާނަމަ، އެފަރާތެއް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރާ ފަރާތް ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ އެޑްރެސް އެނގޭނަމަ، އެފަރާތަކަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރަޖިސްޓްރީ ޕޯސްޓުން ފޮނުވާނީއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމުރު ރައްދުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، ތިރީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް އަމުރު ރައްދުކުރާނީއެވެ.

(1) ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ފަރާތް ދިރިއުޅޭ ޤައުމުގައި ދިވެހި ސަފާރާތުގެ އޮފީހެއް ހުރިނަމަ، އެ އޮފީހެއް މެދުވެރިކޮށް އެފަރާތަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން.

(2) ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ފަރާތް ދިރިއުޅޭ ޤައުމުގެ ސަފާރާތައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަފާރާތައި ދެމެދު ވެވިފައިވާ ބައިލެޓްރަލް އެގްރީމަންޓެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ދެ ފަރާތުން ބައިވެރިވެފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާއެއްގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ދެޤައުމުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތެއް، މެދުވެރިކޮށް އެފަރާތަކަށް އަމުރު ރައްދުކުރުން.

(3) މަދަނީ މައްސަލައެއްނަމަ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ މީހާ ދިރިއުޅޭ ޤައުމެއްގެ ގާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަންކޮށް އެ ވަކީލު މެދުވެރިކޮށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރުން. މިގޮތުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރެވުނުކަން ބަޔާންކޮށް ވަކީލު ދީފައިވާ އެފިޑެވިޓް ބެލެވޭނީ ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު އެފަރާތަށް ރައްދުވިކަމުގެ ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވެ، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ، ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ފިޔަވައި އެހެން މައްސަލައަކުގައި، ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ހެއްކާއި ދަޢުވާގެ މައްޗަށް

ރިޢާޔަތްކޮށް، އެމީހާގެ ޣައިރު ހާޒިރުގައި މައްސަލަ ހިންގައި މައްސަލަ ނިންމުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޤާނޫނީ ޝަޚްޞަކަށް ނުވަތަ އިދާރާއަކަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރުން

82. (ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް ނުވަތަ އިދާރާއެއްނަމަ، އެފަރާތެއްގެ ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ އެޑްރެހަށް، ނުވަތަ އެފަރާތެއްގެ މަސައްކަތް ހިނގަމުންދާ އިދާރާއިން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހަވާލުކުރުން އެފަރާތަކަށް އަމުރު ރައްދުވީކަން ބެލޭނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެފަރާތެއްގެ ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ އެޑްރެހުގައި ނުވަތަ އެފަރާތެއްގެ މަސައްކަތް ހިނގަމުންދާ ތަނެއްގައި ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހިއްޕުމުން އަމުރު ރައްދުކުރެވުނީކަން ބެލޭނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެފަރާތެއްގެ ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ އިދާރާއަކަށް ފޮނުވުން އެފަރާތެއް ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގައި މަސްއޫލު ފަރާތާއި ހިންގުމުގައި މަސްއޫލުވެރިޔާއި ފަރާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށްފަހު، އެފަރާތެއް ނުވަތަ އެ އިދާރާއެއްގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާ ނުވަތަ ކަމާބެހޭ ފަރާތަކާ ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އަދި މި މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމަށްފަހުވެސް، އެފަރާތަކުން ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 88 ވަނަ މާއްދާ (ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގާފައިވާ ގޮތަށް ހާޒިރުނުވުން) އާއި 89 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) އާއި 90 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) އާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

**ނުއުފުލޭ މުދާ ހިމެނޭ
މައްސަލަތަކުގައި
އަމުރު ރައްދުކުރުން**

83. ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައަކީ، ނުއުފުލޭ މުދާ ހިމެނޭ މައްސަލައަކަށްވެފައި، އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކަށް ކޯޓުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު އެހެން އެއްވެސް ގޮތަކުން ރައްދުކުރެވެން ނެތްނަމަ، ނުއުފުލޭ މުދާ ހުރި ތަނެއްގައި ކޯޓުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ހިއްޕުމުން އަމުރު ރައްދުކުރެވުނީކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ.

**ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު
ރައްދުވިކަމަށް
އިންކާރުކުރުން**

84. މި ޤަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ޙަވާލުވެފައިވަނިކޮށް، އަމުރު ލިބެންވާ ފަރާތުން އަމުރު ލިބެންކަމަށް އިންކާރުކުރާ ޙާލަތުގައި، ކޯޓުގެ ފަރާތުން އަމުރު ޙަވާލުކުރަންދިޔަ ފަރާތުން، އަމުރު ޙަވާލުކުރިކަމަށް ބުނެ ދޭ ހެކިބަހަކީ، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވިކަމުގެ ފުރިހަމަ ހެއްކެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

**ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު
ރައްދުނުކުރެވުން**

85. މި ޤަވާއިދުގެ 74 ވަނަ މާއްދާ (އަމުރު ރައްދުކުރުން) އާއި 75 ވަނަ މާއްދާ (ޕޯސްޓުގެ ޒަރީޢާއިން ނުވަތަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށް އަމުރު ރައްދުކުރުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހާޒިރުވުމަށް އަންގާ އަމުރު ރައްދުނުކުރެވުން ނަމަ، ނުވަތަ ހާޒިރުކުރަންގާ މީހާ ދީފައިވާ އެޑްރެހުގައި ނެތި، އޭނާ ހުރި ތަނެއް ނޭނގޭނަމަ އަންނަނިވި ގޮތުގެ މަތިން އަމަލުކުރެވޭނެއެވެ.

(ހ) އެފަރާތުން ކޯޓަށް ދީފައިވާ [illegible] އެޑްރެހަށް ކޯޓުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރުން.

(ށ) [illegible] މައްސަލައެއްނަމަ، [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible]، ކޯޓުން ހާޒިރުވުމަށް ކަނޑައަޅާ ތާރީޚާއި ގަޑި [illegible] [illegible] ރޭޑިއޯއިން ނުވަތަ ޓީވީން ނުވަތަ [illegible] ހަބަރު ފަތުރާ ވަސީލަތްތަކުން އިޢުލާނުކުރުން.

**އިލެކްޓްރޯނިކް
ވަސީލަތް
މެދުވެރިކޮށް އަމުރު
ރައްދުކުރުން**

86. މި ޤަވާއިދުގައި ވަކި ގޮތަކަށް ކޯޓުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރުމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، މައްސަލައިގައި ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތުން ކޯޓަށް ދީފައިވާ ރަސްމީ އީ-މެއިލް އެޑްރެހަށް ކޯޓުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ފޮނުވުމުން ނުވަތަ ދީފައިވާ ފޯން ނަންބަރަށް އެސް.އެމް.އެސްގެ ޒަރީޢާއިން އެންގުމުން އެފަރާތަށް ކޯޓުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރެވުނީކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ. އަދި މިގޮތަށް ފޮނުވާ އަމުރުތައް ފޮނުވި އެކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައި ކޯޓުގެ ވެބްސައިޓުގައި އާންމުކޮށްފައިވާ ރަސްމީ

އީ-މެއިލް އެޑްރެހަކުން ނުވަތަ ފޯން ނަންބަރަކުން ނުވަތަ އެސް.އެމް.އެސް.ކުރުމަށް ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ އެކައުންޓަކުންނެވެ.

ކޯޓަށް ހާޒިރުވުން

87. (ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގާ އަމުރުލިބޭ ކޮންމެ މީހަކު އެ އަމުރުގައިވާ ތާރީޚުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންވާނެއެވެ.

(ށ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވިކަމުގައި ބެލެވޭނީ ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރުގައި ހާޒިރުވާން އަންގާފައިވާ ތަނަކަށް އަމުރާއެކު ހާޒިރުވެ، އެ އަމުރު ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ މުވައްޒަފަކަށް ދެއްކުމުންނެވެ.

(ނ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ފަރާތަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިމާރާތަށް ވަދެވޭނީ، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރާއި ހާޒިރުވި ފަރާތަކީ އަމުރުގައިވާ މީހާކަން [illegible] ރަސްމީ ލިޔުމަކުން ކަށަވަރުކުރުމަށްފަހުގައެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަމުރު ލިބި މަޤްބޫލު ސަބަބަކާނުލައި އަމުރުގައިވާ ގަޑިއަށް ހާޒިރު ނުވެއްޖެނަމަ މި ޤާނޫނުގެ 88 ވަނަ މާއްދާ (ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގާފައިވާ ގަޑިއަށް ހާޒިރުނުވުން) އާއި 89 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) އާއި 90 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) ގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރެވޭނެއެވެ.

ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް
އަންގާފައިވާ ގަޑިއަށް
ހާޒިރުނުވުން

88. (ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވެ، މަޤްބޫލު ސަބަބަކާނުލައި އަމުރުގައިވާ ގަޑިއަށް ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ، ކޯޓުގެ އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ބާބުގައި އެފަރާތަކާމެދު ފިޔަވަޅުއެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރުގައިވާ ގަޑިއަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވާ ނަމަ، އެ މީހަކު -/250 (ދުއިސައްތަ ފަންސާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. އަދި ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ދައްކާނީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިން ދައްކަންވާނެއެވެ.

(ނ) މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ޤާނޫނީ ވަކީލަކު މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޖޫރިމަނާކޮށްފިނަމަ، އެ ވަކީލަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ވަކާލާތުކުރުމުގެ ޖޫރިމަނާ

ފައިސާ ދެއްކުމުންނެވެ. އަދި އެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލްގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނެސްދޭނެއެވެ.

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން

89. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައިވެސް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރުގައިވާ ތާރީޚުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް، މަޖުބޫރު ސަބަބެއްނެތި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އޭނާގެ ބަދަލުގައި ފޮނުވާ މީހަކު ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލަ ކުރިއަށްގޮސްފައިވާ ގޮތަކާއި މައްސަލައިގެ ވަށައިގެންވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އަންނަނިވި ގޮތްތަކުންކުރެ ގޮތަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(1) މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ދަޢުވާ ބާޠިލުކުރުން.

(2) އެ މައްސަލައިގައި އަޑުއެހުންނިމި، ޙުކުމްކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައިވާ މައްސަލައެއްނަމަ، އެ މައްސަލައިގެ ޙުކުމްކުރުމަށް [illegible] ތާރީޚުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް އަދި [illegible] [illegible]، [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] ނިންމުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެބުނާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަސް، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރުގައިވާ ތާރީޚުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް، މަޖުބޫރު ސަބަބެއްނެތި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible] ފަރާތް ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ދަޢުވާ ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި އެބުނާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަސް، އެފަދަ [illegible] ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ [illegible]، މައްސަލަ [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބާޠިލުކުރާ މައްސަލައެއް [illegible]، [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން ރަސްމީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުށަނާޅައިފިނަމަ، ނުވަތަ މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބާޠިލުކުރެވިއްޖެނަމަ އެ މައްސަލައެއް އަލުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަނާޅޭނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ހުށަހަޅަންވާނީ އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ފޯމުންނެވެ. މިގޮތުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ހުށަހެޅިފައިވަނީ މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާކަމަށް ކޯޓުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 36 ވަނަ މާއްދާ (ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ) އާ އެއްގޮތަށް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީ ދެއްކުމުން އެ މައްސަލަ ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރެވޭނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރާ މައްސަލަ ބަލާނީ އެ މައްސަލައެއް ކުރިން ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުންނެވެ.

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ހާޟިރުނުވުން

90. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައިވެސް، ކޯޓުން ހާޟިރުވުމުގެ އަމުރުގައިވާ ތާރީޚުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގަޑިއަށް، މަޤުބޫލު ސަބަބެއްނެތި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ނުވަތަ މި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެންގޭ ބަދަލުގައި ހާޟިރުވާ މީހަކު ހާޟިރުނުވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލަ ކުރިއަށްގޮސްފައިވާ ގޮތާއި މައްސަލައިގެ ވަރައިގެންވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ހ) ކޯޓު އަމުރު ރައްދުވާ ކޯޓަށް ހާޟިރުނުވި މީހަކު ނުވަތަ އަމުރާ ޚިލާފުވި މީހަކު، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްކަމުގައިވާނަމަ، ކޯޓުގެ އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވިކަމަށް ބަލައި، އޭނާ ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ކޯޓަށް ހާޟިރުކުރުން.

(ށ) މަދަނީ މައްސަލައެއްގައިނަމަ، ކޯޓުން ހާޟިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވާފަރާތް މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމަށްފަހު، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހާޟިރުނުވިޔަސް، ކޯޓަށް ހާޟިރުވުން އެންގުމަށްފަހު، ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ހެއްކާއި ލިޔުންތަކުގެ

މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެމީހާގެ ޚައިރު ހާޒިރުގައި މައްސަލަ ހިންގައި މައްސަލަ ނިންމުން.

(ނ) މަދަނީ މައްސަލައެއްގައިނަމަ، އެ މައްސަލައަކީ އަޑުއެހުންނިމި، [illegible] މަރުހަލާގައިވާ މައްސަލައެއްނަމަ، އެ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] ތާރީޚުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް އަމުރާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible].

ވަކީލު ހާޒިރުނުވުން 91. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ޚަޞްމުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު ހާޒިރުވެފައި، އެ ޚަޞްމުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ، ކޯޓުން ބަލާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކަންޖެހޭ ވާހަކަ ދެއްކުމަށް އެ ޚަޞްމަކަށް އެންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ހާޒިރުނުވުމަށް މަޤްބޫލު އުޒުރެއް ކަމަށް ބެލެވޭ ކަންތައްތައް 92. ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ލިބިފައިވަނިކޮށް މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ދިމާވެގެން ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވެވޭނަމަ، ސަބަބު ބަޔާންކޮށް އަމުރުގައިވާ ގަޑީގެ މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ގަޑިއިރު ކުރިން އެކަން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ. މަޤްބޫލު ސަބަބެއްކަމުގައި ބަލާނީ ތިރީގައިވާ ބާވަތުގެ [illegible] [illegible].

(ހ) ހާޒިރުވާންޖެހޭ މީހާ ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވެވޭ ވަރަށް ބަލިވެފައިވުން.

(ށ) ހާޒިރުވާންޖެހޭ މީހާ، [illegible] [illegible] [illegible] މީހަކު [illegible].

(ނ) [illegible] [illegible] ސަބަބުން [illegible]، [illegible] [illegible] ނުވުން.

(ރ) މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން ޤަބޫލުކުރާ އެހެން އުޒުރެއް ކަމުގައިވުން.

[illegible] 93. (ހ) ކޯޓުން ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ލިބިފައިވާ ފަރާތެއް ހާޒިރުނުވުމުގެ ސަބަބު މި ގަވާއިދުގެ 92 ވަނަ މާއްދާ (ހާޒިރުނުވުމަށް މަޤްބޫލު އުޒުރެއް ކަމަށް ބެލެވޭ ކަންތައްތައް) ގެ (ހ) އާއި (ރ) ގައިވާ ސަބަބަކަށްނުވާނަމަ، އެކަމަށް

ހާއްސަކޮށްފައިވާ މެޑިކަލް ބޯޑު ފުރިހަމަކުރުމުންފަހު ރަސްމީ 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ބޯޑުގައި، ފަރުވާދިން ފަރާތުގެ އިތުރުން ފަރުވާދިން ޑޮކްޓަރުގެ ތައްގަނޑު އޮންނަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ރަސްމީ 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މެޑިކަލް ބޯޑު ހުށަހަޅައިނުވާނަމަ ނުވަތަ ހުށަހަޅާ ސަބަބަކީ މި ގަވާއިދުގެ 92 ވަނަ މާއްދާ (ހާޒިރުނުވުމަށް މަޖުބޫރު އުޒުރެއް ކަމަށް ބެލޭނެ ކަންތައްތައް) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ މަޖުބޫރު ސަބަބަކަށް ނުވާނަމަ، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރަށް [illegible] [illegible]، މި ގަވާއިދުގެ 88 ވަނަ މާއްދާ (ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގައިވާ ގޮތަށް ހާޒިރުނުވުން) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

ބަލިވުން ނޫން އެހެން ކަމެއް ދިމާވެގެން ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވެވިއްޖެނަމަ ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުން

94. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 92 ވަނަ މާއްދާ (ހާޒިރުނުވުމަށް މަޖުބޫރު އުޒުރެއް ކަމަށް ބެލޭނެ ކަންތައްތައް) ގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާފަދަ ސަބަބެއް މެދުވެރިވެގެން ނުވަތަ އެ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން މަޖުބޫރު ސަބަބެއް ކަމުގައި ބަޔާންކޮށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ލިޔުމާއެކު، އެ ސަބަބެއް މެދުވެރިވެފައިވާކަން އަންގައިދޭ ލިޔުން ރަސްމީ 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ، ސަބަބު މެދުވެރިވެފައިވާކަން އަންގައިދިނުމުގެ [illegible] ހުށަހަޅާ ކަމާބެހޭ ފަރާތަކުން އެހެން ސަބަބެއް މެދުވެރިވެފައިވާކަން އަންގައިދިނުމުގެ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ލިޔުމެއް ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ހާޒިރުކުރުން

95. (ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ފަރާތެއް ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ހާޒިރުކުރުމަކީ، އެންމެ މަޞްލަޙަތު ރަނގަޅު ގޮތްކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ޤަބޫލުކުރާ ހާލަތުތަކުގައި، އެމީހަކު މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ އެހެން އިދާރާއެއް މެދުވެރިކޮށް ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ހާޒިރުކުރުމަށް އެންގުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ހ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އަމުރު ނެރުމުގައި ބަލާނީ ތިރީގައިވާ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކަށެވެ.

(1) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ރައްދުވެ، އެ އަމުރަށް ހާޒިރުވެފައިނުވާ ފަރާތެއްކަމުގައިވުން.

(2) އެމީހަކީ ފިލާލާނެފަދަ މީހެއްކަމަށް ކޯޓަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ސަބަބުތަކެއް ހުރުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ނެރުމުން އެ އަމުރުގައިވާ ތާރީޚުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ އެހެން އިދާރާއަކުން އެމީހަކު ކޯޓަށް ހާޒިރުކޮށްދޭން ވާނެއެވެ.

އެޑްރެސް ބަދަލުވުން 96. (ށ) ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއް ނުވަތަ އެއިން ފަރާތެއްގެ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލު ހަމަޖެއްސާފައިވާ ފަރާތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ދީފައިވާ އެޑްރެސް ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، އެޑްރެސް ބަދަލުވިތާ ރަސްމީ 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ބަދަލުވި އެޑްރެސް އެނގޭގޮތަށް، ލިޔުމުން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(ހ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބާރުއަޅާފައިވާ ފަދައިން އެޑްރެސް ބަދަލުވިކަން، މައްސަލައެއްގެ ޚަޞްމަކު ނުވަތަ އެއިން ފަރާތެއްގެ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލު ހަމަޖެއްސާފައިވާ ފަރާތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ނޭންގުމުގެ ސަބަބުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު އެއިން ފަރާތަކާ ހަވާލުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 88 ވަނަ މާއްދާ ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އަންގާފައިވާ ގަޑިއަށް ހާޒިރުނުވުން) އާއި، 89 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) އާއި 90 ވަނަ މާއްދާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ހާޒިރުނުވުން) އާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތީން ޢަމަލުކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރެއް ރައްދުކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއް މާލެއިން ބޭރަށް ފުރައިގެން ދިއުން

97. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއް ނުވަތަ އެފަރާތުގެ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހަމަޖެއްސާފައިވާ ފަރާތް ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރެއް ރައްދުކުރެވިފައިވާ އެހެން ފަރާތަކުންވެސް މާލެއިން ބޭރަށް ދާންވާނީ އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ފޯމުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އެންގުމަށްފަހުގައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި އެފަރާތެއް ކޯޓަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ ސަބަބާއި، ދަތުރުކުރާ ބަނދަރާއި ފުރާ ދުވަހާއި، އަނބުރާ އެނބުރި އަންނަން ހަމަޖެހިފައިވާ ދުވަސް ބަޔާންކޮށް، ފުރާ ދުވަހުގެ 10 (ދިހައެއް) ދުވަސް ކުރިން އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ފޯމު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ހާޒިރުނުވުމުގެ ޖިނާޔާ

98. (ހ) ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުކުރުމަށް އަންގާފައިވާ ފަރާތް ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ހުރިނަމަ، އެފަރާތެއް ކޯޓަށް ހާޒިރުކޮށްދިނުމަކީ އެ އަމުރު ރައްދުވާ އިދާރާގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. އަދި އެ އިދާރާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއިރަކު ހަވާލުވެފައިވާ އެންމެ އިސް މީހަކު އެކަމުގެ ޖަވާބު އުފުލަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހާޒިރުކުރުމަށް އަންގާފައިވާ ފަރާތް، ހާޒިރުކުރުމަށް އަންގާފައިވާ ތާރީޚުގައި، ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް ހާޒިރުނުކޮށްފިނަމަ، ކޯޓުގެ އަމުރާ ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ކުށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އެފަރާތަކާމެދު ފިޔަވަޅު އެޅޭނެއެވެ.

ފަނަރަވަނަ ބައި

ޝަރީޢަތް ހިންގުން

މައްސަލަ ތަފްޞީލުކުރުން

99. މި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މައްސަލައިގެ އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން ބާއްވައިފިނަމަ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުމަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ފޮނުވާނީ ނެރެންވާނެއެވެ. މިގޮތުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާއި މައްސަލަ

ރައްދުވާ ފަރާތުގެ އިތުރުން، މައްސަލައިގައި އިތުރު ފަރާތެއްވާނަމަ، އެފަރާތަކާއިވެސް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ފޮނުވަންވާނެއެވެ.

އަޑުއެހުން އޮންނަ ދުވަހާއި ގަޑި ބަދަލުކުރުން

100. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ އަޑުއެހުން ބޭއްވުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާރީޚަށް ނުވަތަ ގަޑިއަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ތާވަލަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެންނަން ނިންމައިފިނަމަ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް އެކަން ފަސްނުކޮށް ކޯޓުން އަންގަންވާނެއެވެ.

އަޑުއެހުން އޮންނަ ދުވަސް ނުވަތަ ގަޑި ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅުން

101. (ހ) މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ދެތުވެރިވެގެން، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ އަޑުއެހުން ބޭއްވުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާރީޚަށް ނުވަތަ ގަޑިއަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކުން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، އަޑުއެހުމަށް ތާވަލުކުރެވިފައިވާ ދުވަހުގެ މަދުވެގެން ރަސްމީ 2 (ދޭއް) ދުވަސް ކުރިން، ސަބަބާއެކު އެކަން ލިޔުމުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ތާވަލަށް ބަދަލުގެންނަން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގެ ގޮތުން ނިންމާނީ، އެ މައްސަލައެއް ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުންނެވެ. އަދި ތާވަލަށް ބަދަލުގެނެވިއްޖެނަމަ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ލިޔުމުން އެންގުމަށްފަހު ނޫނީ ތާވަލު ބަދަލުކުރެވިގެން ނުވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ފުރުޞަތު ދިނުން

102. (ހ) ކޮންމެ ޝަރީޢަތެއްގައިވެސް، އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު ދޭނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށެވެ. އަދި އެންމެ ފަހުން ފުރުޞަތު ދޭނީ މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށެވެ. އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާނީ މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ އިޛުނާ އެކުގައެވެ.

(ށ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] ތެދުވެގެން ވާހަކަދައްކަން ވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސް، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކަށް [illegible]، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިށީނދެގެން ވާހަކަ

ދައްކަން އެދިއްޖެނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސީދާ ޝަޚްޞުގެ ފަރާތުން ކަމެއް ސާފުކުރުމަށް ފަނޑިޔާރުންނަށް ފެންނަނަމަ، ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ހުއްދަ އެފަރާތަކަށް ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތައް

103. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއްގައި، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތައް ހުށަހަޅަންވާނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާއި މައްސަލައިގެ ޖަވާބުދޭ ފަރާތާއި އެފަރާތަކުން ލިޔުމުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ މައްސަލައަކީ އިސްތިއުނާފީ މައްސަލައެއްނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި ރިޢާޔަތްކުރާނީ އެ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޤާނޫނީ ނުކުތާތަކާއި، ލިޔުންތަކާއި ހެކިތަކެވެ. ބުނެވިދިޔަ ނުކުތާތަކުގެ އިތުރުން މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދަށު ކޯޓަށް ނުވަތަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިނުވާ އިތުރު/އައު ޤާނޫނީ ނުކުތާއެއް ނުވަތަ ހެކިއެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް ހުށަހެޅޭނީ، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުއްދައާއެކުއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ނިމުނުކަމަށް ޝަރީޢަތުން އިޢުލާނުކުރުމަށްފަހު، މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރު/އައު ޤާނޫނީ ނުކުތާއެއް ނުވަތަ ހެކިއެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް ހުށަނާޅޭނެއެވެ.

މައުޟޫޢީގޮތުން މައްސަލަ ބެލުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތް

104. ކޯޓުގެ އިބްތިދާއީ އިޚްތިޞާޞުގެ މައްސަލަތައް ފިޔަވައި، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް މައުޟޫޢީގޮތުން ބެލުމުގައި އަމަލުކުރާނީ ތިރީގައިވާ ގޮތްތަކުން ގޮތަކަށެވެ.

(ހ) އެ މައްސަލައަކީ މައުޟޫޢީގޮތުން ބެލެންޖެހޭ މައްސަލައަކަށްވާނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާގޮތް ދަށު ކޯޓުން ކަށަވަރުކުރުމުގައިވެސް ފުރިހަމައަށް އަދި ސައްޙަކޮށް ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނީ އުސޫލު ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ނިންމުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލައަކީ ހައިކޯޓަށް އަލުން ފޮނުވައި، މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާގޮތް އަލުން ބަލަންޖެހޭ ގޮތަކަށް އޮތް މައްސަލައެއްނަމަ، އެ މައްސަލަ އަލުން ބެލުމަށްޓަކައި ހައިކޯޓަށް ތަޙުވީލުކުރުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ހައިކޯޓުން މައްސަލައެއް އަލުން ބެލުމުގައި، މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފޯރމާއި އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ހައިކޯޓުން ޢަމަލުކޮށްފައިވާނަމަ، ނުވަތަ ހައިކޯޓުން ދެވަނަ ފަހަރަށް ކުރި ޙުކުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުއްދަކުރާ ސަބަބެއްއޮތްނަމަ، އެ މައްސަލަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ދެވަނަ ފަހަރަށް އިސްތިއުނާފު ކުރެވިދާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މައްސަލަ ބެލުމުގެ ތެރޭގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް އަލުން ސާބިތުކުރުން ހިމެނުނުކަމުގައި ވިސްނަމަވެސް، އެކަމަށް ބަލަން ހައިކޯޓަށް ތަޙުވީލުކުރުމަކާ ނުލައި އަލުން މުޅި މައްސަލަ ބަލާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުންނެވެ. އަދި މައްސަލަ ބެލުމުގައި، ކުރިން ހައިކޯޓުން އަނބުރާ އެ މައްސަލަ ތަޙުވީލުކުރިއިރު ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފޯރމާއި އުސޫލުގެ [illegible] [illegible] މައްސަލަ ބެލުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލާޒިމުވާނެއެވެ.

މައްސަލައިގެ ލިޔުންތައް ދޫކުރުން

105. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކުން މައްސަލައިގެ ލިޔުންތައް ކޯޓުން ބޭނުންވާނަމަ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބު ބަޔާންކޮށް ކޯޓަށް އެކަން ލިޔުމުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މިގޮތުން ހުށަހެޅުމުން އެ ލިޔުމުގެ ކޮޕީ ހަދައިދޭ ކޮންމެ ގަނޑަކަށް -/1 (އެކެއް) ރުފިޔާގެ މަގުން ފައިސާ ނެގުމަށްފަހު ދޫކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލިޔުންތައް ދޫކުރާނީ، އެ މައްސަލައެއްގެ [illegible] ނިމިފައި ނުވާނަމައެވެ.

ސާދަވަނަ ބައި

ޝަރީޢަތްތައް ދުރުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން

އޯޑިއޯ އަދި ވީޑިއޯ ކޮންފަރެންސިންގ މެދުވެރިކޮށް ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން

106. ޢަދުލު އިންސާފުގެ ހަމަތައް ނުގެއްލޭނެ ގޮތުގެމަތިން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މާލަމާއި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެހެނިހެން ފަރާތްތަކާއި ތިބޭ [illegible] އޯޑިއޯ އަދި ވީޑިއޯ ކޮންފަރެންސިންގ މެދުވެރިކޮށް ގުޅުވާލައިގެން ޝަރީޢަތްތަކާއި އަޑުއެހުންތަކާ ގުޅޭ އިދާރީ އަދި އިޖުރާއީ ކަންކަން ގެންދިއުމުގެ އިންތިޒާމު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ބޭނުންކުރެވޭ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުން

107. (ހ) ކޯޓުން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތަކީ، ކޯޓަށް މީހާ ކޮންމެހެން ހާޒިރުކޮށްގެން ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ ޚިދުމަތެއް ނޫންކަމުގައިވާނަމަ، އެފަދަ ކޯޓުގެ ޚިދުމަތަކާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅަންޖެހޭ އެންމެހައި ލިޔުންތަކާއި ކޯޓަށް އީ-މެއިލް، [illegible]، [illegible] މެސެޖް، ފޯން ނަމްބަރު އެސްއެމްއެސް އިލެކްޓްރޯނިކް ވަސީލަތްތައް މެދުވެރިކޮށްދެވޭނެއެވެ.

(ށ) ކޯޓުން ބޭއްވޭ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސްތަކާއި ބައްދަލުވުންތައް [illegible] ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވުން

108. (ހ) ދުރުން ކުރިއަށްގެންދާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވުމަށް ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު މައްސަލަ ތަފްސީލުކޮށްފައިވާ [illegible] މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ގަޑިއިރުކުރިން [illegible] އީ-މެއިލް ނުވަތަ ފޯން މެދުވެރިކޮށް ފޮނުވާނެއެވެ. އަދި ޝަރީޢަތްކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ [illegible] [illegible] މައުލޫމާތު [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] ފޯރުކޮށްދޭނެއެވެ. ދުރުން ކުރިއަށްގެންދާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވާއިރު، އެފަރާތެއްގެ ނަމާއި ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑުގެ މައުލޫމާތު [illegible] ކޯޓުން އެދުމުން އެ މައުލޫމާތު ހިއްސާކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުން ފެށުމުގެ 15 (ފަނަރަ) މިނެޓު ކުރިން ކޯންފަރެންސް ސިސްޓަމް ރަނގަޅަށް މަސައްކަތްކުރާކަން ޔަޤީންކޮށް، ގުޅިފައިވާ [illegible] އަޑާއި މަންޒަރު ލިބޭކަން، ކޯޓު އޮފިސަރު އަދި ލީގަލް އޮފިސަރު ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އަޑުއެހުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ނަންތަކާއި އެމީހުން ތިބިތަންތަން އެނގޭގޮތަށް ލިސްޓެއް ތައްޔާރުކޮށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ހިއްސާކުރަންވާނެވެ.

މައްސަލަ ބަލާ ފަރީޤުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބައިވެރިވުން

109. (ހ) މައްސަލަ ބަލާ ފަރީޤުން ޓެލެކޮންފަރެންސިންގ ޕްލެޓްފޯމުގައި ބައިވެރިވާނީ ޝަރީޢަތުގައި ބައިވެރިވާ އެހެނިހެން ފަރާތްތަކެއް އެ ޕްލެޓްފޯމާ ގުޅި، ޓެކްނިކަލް މައްސަލަތައް އުފެދިއްޖެނަމަ އެކަން ހައްލުކޮށް ނިމުމުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެއް ޕްލެޓްފޯމަކަށްވާ ގޮތަށް [illegible] ކުރިއަށް ގެންދާނީ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްތަކާއި އެއް ހާޒިރުކަމުގައި [illegible] ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމަށް ބަދަލުވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ކަންކަން އިޢުލާންކުރުން

110. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހާ ފަރީޤުން ގުޅުމުގެ ކުރިން އެ މަޖިލީހަކީ ޓެލެކޮންފަރެންސިންގ ޕްލެޓްފޯމް ބޭނުންކޮށްގެން ބާއްވާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމާއި، އެ މަޖިލީހަކީ ކޯޓު މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ބާއްވާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމާއި، އެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހިނގާ މައްސަލައިގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު އަދި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ ނަމާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމް ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ގޮތް، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފު އަމަލުތަކެއް ކޮށްފިނަމަ އަދަބުދެވޭނެ ގޮތް ކޯޓު އޮފިސަރު، ހުރިހާ ހާޒިރީންނަށް އިއްވަންވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ފެށުމާއި ނިންމުން

111. (ހ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ފެށުނުކަން އިޢުލާންކުރާއިރު އެއީ ކޮންބާވަތެއްގެ މަޖިލީހެއްކަން ރިޔާސަތުން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ހިނގަމުންދަނިކޮށް ޓެކްނިކަލް މައްސަލައަކާ ހުރެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] އެ [illegible] ޓެކްނިކަލް މައްސަލައަކާހުރެ ޝަރީޢަތް ހުއްޓުން [illegible] [illegible]، މައްސަލަ ބަލާ ފަރީޤުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތް [illegible] [illegible] ގޮތް [illegible].

ޝަރީޢަތުގެ
ބައިވެރިންގެ
ޙައްޤުތައް
ބަހައްޓަންޖެހޭގޮތް

112. (ހ) ދުރުން ކުރިއަށްގެންދާ ޝަރީޢަތެއްގެ ގޮތުގައި ވީޑިއޯކޮންފަރެންސިންގ ޓެކްނޮލޮޖީއާއި ބޭނުންކޮށް ކުރިއަށް ގެންދާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްތަކުގައިވެސް އާންމު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްތަކުގައި އަމަލުކުރަމުން ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތައް ހިނގާނެއެވެ. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ހިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެކަމުގެ ކަށަވަރުކުރުމަށް ބަލައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީގެ ޤާނޫނު) ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަގުތުން އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެފަދަ އަމަލެއް ހިންގައިފިނަމަ ޤާނޫނީ ފިޔަވަޅުއަޅާނަމަ، އެ ފިޔަވަޅު ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމާ ހިލާފުވުން ކުރި އަމަލާއި އަދި އަދަބެއް ކަނޑައެޅުނުނަމަ، އެ ކަނޑައެޅުން އަދަބުގެ މައްޗަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފު ކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) ދުރުން ކުރިއަށްގެންދާ ޝަރީޢަތެއްގެ ގޮތުގައި އަޑުއެހުމެއް ކުރިއަށް ގެންދާއިރު ޝަރީޢަތުގެ ބައިވެރިން ހާޒިރުވާނީ ކޯޓުގެ އުސޫލާ އެއްގޮތްވާ ހުށަހެޅިގެންނެވެ. ވީޑިއޯ މިބާވަތުގެ ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެއެވެ.

(ނ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފަރާތާއި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ އަޑު ރަނގަޅަށް އިވޭނެ ގޮތަކަށާއި، ވީޑިއޯ ސާފުކޮށް ފެންނަ ގޮތަށް ރާވައިގެން ހިންގަންވާނެއެވެ.

(ރ) ޝަރީޢަތުގެ ބައިވެރިން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ކުރިމަތީގައި އިންނަ ގޮތަށް ފެންނާނެ ގޮތަށް ކެމެރާ ބަހައްޓަންވާނެއެވެ. ނަމަވެސް، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ކުރިމަތީގައި ހާޒިރުވާ ފަރާތްތަކުގެ ސިއްރުކަން ރައްކާތެރިކުރުމަށް ބޭނުންވާނަމަ، ޝަރީޢަތުގެ ބައިވެރިން ކުރިމަތީގައި ނުފެންނާނެ ގޮތަށް ބަހައްޓައި ކެމެރާ ހުއްޓާލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ކުރުން މަނާ
ކަންތައްތައް

113. ވީޑިއޯކޮންފަރެންސިންގ ޓެކްނޮލޮޖީއާއި ބޭނުންކޮށް ކުރިއަށް ގެންދާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްތަކުގެ ރެކޯޑިންގ، ހާޒިރުވާ އެއްވެސް ފަރާތަކުން އަމިއްލައަށް ރެކޯޑުކޮށް ޝާއިޢުކުރުމާއި ގޮތުން އަމަލުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

(1) ޝަރީޢަތް ހިނގަމުންދަނިކޮށް، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުއްދަނެތި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ދޫކޮށް ދިޔުން.

(2) ޝަރީޢަތް ހިނގަމުންދަނިކޮށް، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ ހުއްދަނެތި އިތުރު އެއްވެސް މީހަކު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ވައްދުން އަދި ޝަރީޢަތާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކަށް ޝަރީޢަތް ކުރިއަށްދާއިރު ކައިރީގައި ބޭތިއްބުން.

(3) މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުއްދަނެތި ޝަރީޢަތުގައި އެއްވެސް ވާހަކައެއް ދެއްކުން.

(4) މިނޫންވެސް ޝަރީޢަތް ހިންގުމަށް ދަތިވާ ނުވަތަ އުނދަގޫ ވެދާނެ ފަދަ ކަންކަން ކުރުން.

(5) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ އަޑު ނުވަތަ މަންޒަރު ރެކޯޑު ކުރުން.

(6) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިހަށް ލޮގިންވުމަށްޓަކައި ކޯޓުން ދޭ މަޢުލޫމާތު އެހެން ފަރާތަކާ ހިއްސާކުރުން.

އެހެނިހެން އިޖުރާއަތުތައް ހިނގުން

114. ޝަރީޢަތްތައް ދުރުން ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި މި ގަވާއިދުގެ ސޯޅަވަނަ ބައިގައި ކަނޑައެޅިގެން ވަކި ގޮތަކަށް އަމަލުކުރަމުން ބައިނަލްއަޤުވާމީ ކަންކަމުގައި މި ގަވާއިދުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ އާންމު އުސޫލުތައް ހިނގާނެއެވެ.

ސަތާރަވަނަ ބައި

މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއް މަރުވުން

މަރުވިކަން އެނގުން

115. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއް ނިމެންދެން އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއް މަރުވެއްޖެނަމަ، އެކަން އެނގޭ ތާރީހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެފަރާތެއްގެ ވަކީލު ނުވަތަ ބަދަލު ނުވަތަ ވާރިސުން ނުވަތަ އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތަކުން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މަރުވުން

116. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއް ނިމެންދެން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ނުވަތަ އެ މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅި ހުރި ފަރާތް މަރުވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައެއް އިޖުރާއީ ގޮތުން ބާޠިލުކުރެވޭނެއެވެ.

(ށ) އެއްފަރާތަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، މައްސަލައެއް ނުނިމިނިކޮށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތެއް މަރުވެއްޖެނަމަ، މައްސަލައިގައި ދެންތިބި ފަރާތްތަކަށް، މައްސަލައިގައި ހިމެނެނީ އެފަރާތްތަކުން ކަމުގައި، އެގޮތުގެމަތިން މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބާޠިލުކުރާ މައްސަލައެއްގެ ދަޢުވާއަކީ މައުޟޫޢީ ގޮތުން ވާރިސުންނަށް ހުށަހެޅިދާނެ މައްސަލައެއްނަމަ، މައްސަލަ ބާޠިލުކުރެވުނު ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ވާރިސުން ހުށަހެޅުމުން، އެ މައްސަލައެއް އަލުން ބަލައިގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް މަރުވުން

117. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއް ނުނިމިނިކޮށް، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް ނުވަތަ އެ މައްސަލައެއް ރައްދުވާ ހުރިހާ ފަރާތެއް މަރުވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައެއް އިޖުރާއީ ގޮތުން ބާޠިލުކުރެވޭނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، އެ މައްސަލައަކީ މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ނުވަތަ ފަރާތްތަކުގެ ވާރިސުންނާއެކު ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ މައްސަލައެއްނަމަ، ވާރިސުންނަށް، މައްސަލައިގައި ހިމެނެނީ އެފަރާތްތަކުން ކަމުގައި، އެގޮތުގެމަތިން އެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއް ނުނިމިނިކޮށް، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ފަރާތެއް މަރުވެއްޖެނަމަ، މައްސަލައިގައި ދެންތިބި ފަރާތްތަކަށް، މައްސަލައިގައި ހިމެނެނީ އެފަރާތްތަކުން ކަމުގައި، އެގޮތުގެމަތިން އެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބާޠިލުކުރާ މައްސަލައެއްގެ ދަޢުވާއަކީ މައުޟޫޢީ ގޮތުން ވާރިސުންނަށް ހުށަހެޅިދާނެ މައްސަލައެއްނަމަ، މައްސަލަ ބާޠިލުކުރެވުނު ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ވާރިސުން ހުށަހެޅުމުން، ނުވަތަ އެ މައްސަލައަކީ މައްސަލަ ރައްދުވާ

ޤަރާރުގެ ވާރިސުންގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅިދާނެ މައްސަލައެއްނަމަ މައްސަލަ ބާޠިލުކުރުމުން ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 60 (ފަސްޓްޓްރެކް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ މައްސަލައެއް، ފުރަތަމަ ހުށަހެޅި ޤަރާރުން އެ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުން އަލުން ބަލައިގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

އަށާރަވަނަ ބައި

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާއި ކޯޓުގެ ހުރުމަތް

118. **ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް މީހުން ވައްދުން**

(ހ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް މީހުން ވައްދާނީ ކޯޓު އޮފިސަރު ނުވަތަ އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކޯޓުގެ މުވައްޒަފެއް. އެ މީހަކީ ކާކުކަން ފޮޓޯއާއި ރަސްމީ ލިޔުމަކުން ކަށަވަރުކޮށް، ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުވާ މީހުންގެ ދަފްތަރުގައި ނަން ނޯޓުކުރަން ޖެހޭނެއެވެ.

(ށ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ވަދެވޭނީ ކޯޓުގެ އަމުރަކުން ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުކުރުވާ މީހުންނާއި އެ މީހުންގެ ވަކީލުންނާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް އަޑުއެހުމަށް ހާޒިރުވާ ފަރާތްތަކަށެވެ.

(ނ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް މީހުން ވައްދާއިރު، ދެފަރާތުންކުރެ ފަރާތަކުން އެއް ވަކީލަކަށްވުރެ ގިނަ ވަކީލުން ހާޒިރުވާ ހާލަތުގައި، ޝަރީޢަތުގެ ކާމަރުގެ ޖާގަ އޮތް މިންވަރަށް ބަލައި، ވަކީލުންނަށް ހައްދެއް ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް އަޑުއެހުމަށް ހާޒިރުވާ ފަރާތްތަކަށްވެސް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ވަނުމުގެ ފުރުޞަތު ދޭނީ، ޝަރީޢަތުގެ ކާމަރުގެ ޖާގަ އޮތް މިންވަރަށް ބަލައި، ހާޒިރުވި [illegible].

(ރ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް އަޑުއަހަން އަންނަ ފަރާތްތަކުން، ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމު [illegible] ޝަރީޢަތުގެ ކާމަރުގެ ޖާގަ އޮތް މިންވަރަށް، ވަކި ނިޒާމު [illegible].

(ބ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުން ވަންނަ ފަރާތްތަކުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހިފަހައްޓާނީ ކޯޓު އޮފިސަރު ނުވަތަ އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކޯޓުގެ މުވައްޒަފު ކަނޑައަޅާ [illegible] އެ [illegible].

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ވަންނަ ފަރާތްތައް އަޅަންޖެހޭ ހެދުން

119. (ހ) ޤާނޫނީ ވަކީލުން ފިޔަވައި، ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ފަރާތްތައް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ވައްދާނީ ކޯޓުގެ ޙުރުމަތާ އެކަށީގެންވާ ހެދުމެއްގައި ހުރިނަމައެވެ. މިގޮތުން އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގެ ހެދުމާއި ގަހަނާ އަޅައިގެން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

(1) ކަކޫ ނިވާނުވާފަދަ ހެދުން.

(2) އެކަށީގެންނުވާފަދަ އިބާރާތް ލިޔެފައި ހުންނަ ހެދުމާއި އިސްލާމްދީނާއި ޢާންމު އިޖުތިމާޢީ މިންގަނޑުތަކާ ހިލާފު ޝިޢާރުތައް ރަމްޒުކޮށްދޭފަދަ ހެދުމާއި، ސިޔާސީ ފިކުރެއް ނުވަތަ ކުރެހުމެއް ހުރި ހެދުމާއި، އެ ފަދަ ގަހަނާތައް.

(ށ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ހުރި އަންހެނުންނަށް، މޫނު ނިވާކޮށްގެންހުރުމަށް، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ވެއްދުމުގެކުރިން އެއީ ކާކުކަން ކޯޓުގެ އަންހެން މުވައްޒަފަކު ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) ބަދަލުގައި ނުވަތަ ވަކީލެއްގެ ގޮތުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ޤާނޫނީ ވަކީލުންނަށް ޝަރީޢަތުގެ ވަޑުވާއިރު ކޯޓުގެ ޖުއްބާ ލައިގެން ހުންނަންވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހާ ގުޅޭ ކަންކަން އިޢުލާންކުރުން

120. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ފަރީޤުން ވެއްދުމުގެކުރިން އެ މަޖިލީހަކީ ކޮން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމާއި، އެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހިނގާ މައްސަލައިގެ ރިޔާސަތު ފަރީޤުންނާ އަދި މައްސަލަ ބަލާ ފަރީޤުންގެ ނަމާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމު ހިފެހެއްޓުމަށްޓަކައި ގަވާއިދު، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ހިލާފަށް ޢަމަލުކޮށްފިނަމަ ޢަމަލުކުރާނެގޮތް ޤާޟީ އިޖްލާސްގައި، ހުރިހާ ހާޒިރީންނަށް އިޢުލާންކުރަންވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ފެށުން

121. (ހ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ފަރީޤުން ވަނުމުން، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ ހާޒިރީން ކޮޅަށް ތެދުވާންވާނެއެވެ.

(ށ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ފެށޭނީ، "بسم الله الرحمن الرحيم ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ފެށުނީ" މިހެން ކިޔައި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ފެށުނުކަން މައްސަލައިގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަރީޤު އިޢުލާންކުރުމުންނެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ
މަޖިލިސް
މެދުކަނޑާލުން

122. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ހިނގަމުންދަނިކޮށް، ފަނޑިޔާރުންގެ މަޝްވަރާއާއެކު ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރަކު ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް މެދުކަނޑާލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ
މަޖިލިސް ނިމުން

123. (ހ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ނިމޭނީ، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ނިމުނުކަން ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު "ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ނިމުނީ" ކަމަށް އިޢުލާންކުރުމުންނެވެ.

(ށ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ނިމުނުކަން އިޢުލާންކުރުމުގެ ކުރިން، މައްސަލައިގެ އިތުރު އަޑުއެހުމެއް ބޭއްވޭނަމަ، ފަހުން އެކަން އަންގާނެކަމަށާއި، އަދި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ނިމިއްޖެނަމަ، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ނިމުނުކަން ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު އިޢުލާންކުރަންވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ
މަޖިލީހުގެ ނިޒާމު
ބެލެހެއްޓުން

124. (ހ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ކޮންޓްރޯލްކޮށް، އެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުތަކާއި ނިޒާމު ބަލަހައްޓާނީ އެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރެވެ.

(ށ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދެއްކޭނީ، ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު ހުއްދަ ދިނުމުން ހުއްދަ ދިން ފަރާތަކަށެވެ. ފަނޑިޔާރު އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ހިނދަކު، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަންވާނީ ތެދުވެގެން ކޮޅުވެހުރެއެވެ.

(ނ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ލިޔެކިޔުމާއި ތަކެތި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާނީ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު ހުއްދަދިނުމުން ކޯޓު އޮފިސަރު މެދުވެރިކޮށެވެ.

(ރ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައިގެ މައުލޫމާތު ބޭރުން، އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެހެން ފަރާތްތަކުގެ ނަފްސަށް ތާޘީރު އަދި އަބުރަށް [illegible] [illegible] ގޮތުން ވާހަކަދައްކައިގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި ޝަރީޢަތަށް [illegible] [illegible] މިފަދަ އިބާރާތްތައް ބޭނުންކޮށްފައިވާނަމަ، އެ އިބާރާތްތައް އުނިކުރުމަށް އަންގުމުގެ ބާރު ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ބ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކަވުންދާ ވާހަކައަކީ ނުވަތަ ކުރަމުންދާ ކަމަކީ، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފު ވާހަކައެއް ނުވަތަ ކަމެއްކަމަށް ރިޔާސަތު ފަނޑިޔާރު ކަނޑައަޅައި އަންގައިފިނަމަ، އެ ވާހަކައެއް ނުވަތަ އެ ކަމެއް އަލުން ތަކުރާރުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

(ޅ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ފަނޑިޔާރުންކުރާ އަމުރުތަކަށް އެ އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުން ކިޔަމަންވާންވާނެއެވެ. އަދި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ޙުރުމަތް ކުޑަވާގޮތަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޢަމަލުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފުވާފަދަ އެއްވެސް ޢަމަލެއް މަޖިލީހުގެ ހާޒިރީންކުރެ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

(ކ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސް އަޅުއްވުމަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ފަރާތެއް ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފު [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، އެފަރާތެއް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުން ނެރުމުގެ ބާރު ކޯޓު އޮފީސަރުން ލިބިގެންވެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފު އަމަލުތައް

125. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފުވާކަމުގައި ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމުންނެވެ.

(ހ) ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ ޝަރީޢަތަކަށް ހުރަސްއެޅުން ނުވަތަ ހުރަސް އަޅަން މަސައްކަތްކުރުން.

(ށ) ހިނގަމުންދާ ޝަރީޢަތެއްގައި ނުވަތަ މައްސަލައެއްގައި ފަރާތްތަކަށް އިންސާފުވެރިކޮށް މައްސަލަ ނިންމުމަށް ހުރަސްއެޅޭފަދަ އެއްވެސް އަމަލެއްކުރުން.

(ނ) މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވާ [illegible] [illegible] މަޢުލޫމާތު ދިނުން އިންކާރުކުރުން.

(ރ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ދިނުން އިންކާރުކުރުން.

(ޅ) ކޯޓުގެ ހުއްދައާ ނުލައި، އަޑު ނުވަތަ މަންޒަރު ރެކޯޑުކުރުމާ، ނުވަތަ ފޮޓޯ ނެގޭ އެއްވެސް ވަސީލަތެއް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ވެއްދުމާއި އަޑު ނުވަތަ މަންޒަރު ރެކޯޑުކުރުން.

(ކ) ހިނގަމުންދާ ޝަރީޢަތެއްގައި އަނެއް ފަރާތަށް ގަސްތުގައި ގެއްލުމެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން ކަމެއްކުރުން.

(އ) މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހާޒިރުވާ ޚަސްމުންނާއި ވަކީލުން، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް ހިނގަމުންދަނިކޮށް، ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރުގެ އިރުޝާދަށް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުން ނުކުތުން ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ކުރާ އަމުރުތަކަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުން.

(ވ) ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސް އަޑުއުފުލަން ވަރަށް ހަރަކާތްތެރިވުން، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ކުރާ އަމުރުތަކަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުން.

(މ) މީގެ އިތުރުންވެސް ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށް އަމަލުކުރުން.

ވަގުތުން ކަނޑައެޅޭ އަދަބު

126. މި ޤާނޫނުގެ 125 ވަނަ މާއްދާ (ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފު އަމަލުތަކެއް) ގައި ބުނާ ފަދައިން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެކަމުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަގުތުން އަންނަނިވި އަދަބުތަކުގެ ތެރެއިން އަދަބެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ހ) 10,000/- (ދިހަހާސް) ރުފިޔާ އަށްވުރެ ބޮޑު ނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން.

(ށ) 15 (ފަނަރަ) ދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުން ނުވަތަ 1 (އެކެއް) މަސް ދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ގޭގައި ބަންދުކުރުން.

ވަކީލަކު ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފުވުން

127. މި ޤާނޫނުގެ 125 ވަނަ މާއްދާ (ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފު އަމަލުތަކެއް) ގައިވާ ފަދަ އަމަލެއް ކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ވަކީލަކުނަމަ، އެ ވަކީލަކު ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފަށް ކުރި އަމަލާއި އަދި އަދަބެއް ކަނޑައެޅިއްޖެނަމަ، އެ ކަނޑައެޅުނު އަދަބުގެ މަޢުލޫމާތު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލަށް ކޯޓުން އަންގަންވާނެއެވެ.

ނަވާރަވަނަ ބައި

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޙުކުމް

ޙުކުމުކުރުން

128. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ބާއްވާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ އަޑުއެހުންތައް ނިމުމުން، އަޑުއެހުންތައް ނިމޭ ދުވަހު، ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ފަހުގެ ތާރީޚެއްގައި، އެ މައްސަލައެއްގެ ޙުކުމް ކަނޑައަޅައި، އިއްވުމުގެ އިންތިޒާމު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޙުކުމް އިއްވާނީ ފަހުގެ ތާރީޚެއްގައިނަމަ، ޙުކުމް އިއްވުން އޮންނާނެ ދުވަސް މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ދުރާލާ އަންގަންވާނެއެވެ.

ޙުކުމުގެ އަސާސް ދޫކުރުން

129. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާ ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައިވެސް، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައި ނިންމާ މައްސަލައެއްގައި ޙުކުމް ކަނޑައަޅައި އިއްވާ ދުވަހު، އެ މައްސަލައެއްގެ ޙުކުމުގެ އަސާސްތައް، އެ މައްސަލަ ބެލި ހުރިހާ ފަނޑިޔާރުންގެ ރައުޔުތައް، އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.

ޙުކުމަށް ބަދަލު ނުގެނައުން

130. ހިސާބު ޖެހުމުގައި [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] އިސްލާހުކުރުން ފިޔަވައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޙުކުމަކަށް ނުވަތަ [illegible] ޙުކުމް އިއްވުމަށްފަހު އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެނެސްގެން ނުވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ޢާންމުކުރުން

131. ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅިފައިވާ [illegible] [illegible]، ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު އެދޭ ފަރާތުން އެދޭތާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެފަރާތަކާ ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު އެދުމުން އެ ރިޕޯޓުގެ ސޮފްޓް ކޮޕީއެއް އެދިފައިވާނަމަ، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިން ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ [illegible] ([illegible] [illegible]) ސޮފްޓް ކޮޕީ ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

ވިހިވަނަ ބައި

ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލިސް

އާންމު މަޖިލިސް 132. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހެއް އޮންނަންވާނެއެވެ.

އާންމު މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތައް 133. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނުތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިފައިވާ އިޚްތިޞާޞާއި ކޯޓުގެ ޢާމުގައި ކޯޓަށް ލިބިގެންވާ އިޚްތިޞާޞްގެ ދަށުން ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންތައްތަކާއި އަދި މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

އާންމު މަޖިލީހުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 134. ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.

(ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ދޭ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާމެދު މަޝްވަރާކޮށް، ގޮތެއް ނިންމުން.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުމުގެ ކުރިން ބަޖެޓުގައި ހިމެނުމަށް ފެންނަކަންކަމާމެދު ލަފާ ދިނުން.

(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުވައްޒަފުން ތަމްރީނުކުރަން ބޭނުންވާ ދާއިރާތަކާމެދު ލަފާދިނުން.

(ރ) ކޯޓުގެ ރިސޯސްގެ ތެރޭގައި ހިނގަމުންދާ މަސައްކަތްތައް ކަނޑައެޅުން.

(ބ) ޤާނޫނަކުން ކަނޑައަޅާ ކަމެއް ނުވަތަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހިންގުމަކުން ބަޔާނުކުރާ ކަންތައްތައް ކުރިއަށް ގެންދާނެގޮތް ކަނޑައެޅުން.

(ޅ) މިގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން ކުރަންޖެހޭ ކޯޓުގެ ދުސްތޫރީ ކަންކަން ކުރުން.

އާންމު މަޖިލިސް އެކުލެވިގެންވާގޮތް 135. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލިސް އެކުލެވިގެންވަނީ، އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށެވެ.

އާންމު މަޖިލިސް ބޭއްވުމާއި ރިޔާސަތު

136. (ހ) ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑަނާޅާ ހިނދަކު، ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލިސް މަދުވެގެން ހަފްތާއަކު އެއްފަހަރު ބާއްވަންވާނެއެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރެވެ. އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރަށް ހާޒިރު ނުވެވޭނަމަ، އެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު ފިޔަވައި މަޖިލީހުގައި ހިމެނޭ އެންމެ ސީނިއަރު ފަނޑިޔާރެވެ.

އާންމު މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނީ އަދަދު

137. (ހ) ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ބޭއްވޭނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ދެބައި ކުޅަ އެއް ބަޔަށްވުރެ ގިނަ ފަނޑިޔާރުން އެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވުމުންނެވެ.

(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމު ހުސްވެފައި އޮންނަ ޙާލަތްތަކުގައި، ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް ޖަލްސާއެއް ބޭއްވޭނީ އެވަގުތަކު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އައްޔަންކުރެވިފައިވާ ފަނޑިޔާރުންގެ ދެބައި ކުޅަ އެއްބައިގެ އަދަދުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ހާޒިރުގައެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، މި އަދަދު 3 (ތިނެއް) ފަނޑިޔާރުންނަށް ވުރެ މަދުވެގެން ނުވާނެއެވެ.

ކުއްލި ޖަލްސާ ބޭއްވުން

138. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ކުއްލި ޖަލްސާއެއް ބާއްވަންޖެހޭނީ އެފަދަ މަޖިލީހެއް ބާއްވަންޖެހޭ ފަދަ މުހިންމު ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެގެންނެވެ. މިގޮތުން އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައި އާންމު މަޖިލީހުގެ ކުއްލި ޖަލްސާއެއް ބޭއްވިދާނެއެވެ.

(ހ) ވަކިކަމަކާ ގުޅިގެން ކުއްލި ޖަލްސާއެއް ބާއްވަންޖެހިއްޖެކަމަށް އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރަށް ފެނުން.

(ށ) ވަކިކަމަކާ ބެހޭގޮތުން ކުއްލި ޖަލްސާއެއް ބޭއްވުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރަކު ހުށަހެޅުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގެ ދަށުން ކުއްލި ޖަލްސާއެއް ބާއްވުމަށް ހުށަހަޅާނަމަ، ޖަލްސާ ބާއްވަން ބޭނުންވާ ކަމާއި ސަބަބު ބަޔާންކޮށް އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

އެޖެންޑާ ތައްޔާރުކުރުން

139. (ހ) ކުއްލި ޖަލްސާތައް ފިޔަވައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އާންމު މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރާ ކަންތައްތަކުގެ އެޖެންޑާ އަދި ކަންތައްތަކާ ބެހޭ ލިޔެކިޔުން ބަހުސްކުރުމުގެ މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ދުވަސް ކުރިން ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ފޮނުވުމަކީ އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. އަދި މި ގަވާއިދުގެ 144 ވަނަ މާއްދާ (ޖަލްސާއަށް މެންބަރުން ހާޒިރުނުވުން) ގެ (ހ) ގެ ދަށުން ފަސްކުރެވޭ ޖަލްސާއެއްގެ ބަދަލުގައި ބާއްވާ ޖަލްސާއެއްނަމަ، އެޖެންޑާގައި ފަސްކުރެވުނު ޖަލްސާގެ ތާރީޚާއި، އެ ތާރީޚުގެ ޖަލްސާގެ ބަދަލުގައި ބާއްވާ ޖަލްސާއެއްކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދުގެ 138 ވަނަ މާއްދާ (ކުއްލި ޖަލްސާ ބާއްވުން) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތަށް ކުއްލި ޖަލްސާއެއް ބާއްވާނަމަ، ވީ އެންމެ އަވަސް ފުރުސަތެއްގައި އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓުން އެޖެންޑާ ތައްޔާރުކޮށް އާންމު މަޖިލީހުގެ މެމްބަރުންނަށް އެޖެންޑާ ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް އާންމު މަޖިލީހުގެ މަޝްވަރާއަކަށް އިނދުން އިނދަން ބޭނުންވާގޮތަށް ކުއްލި މައްސަލައެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ، އެކަމަކީ އެޖެންޑާގައި ނެތްކަމެއްކަމުގައިވީނަމަވެސް އާންމު މަޖިލީހުގެ ކޮންމެ މެންބަރަކަށް އިތުރު މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

މެންބަރުން އެޖެންޑާކުރަން ބޭނުންވާ ކަންކަން ހުށަހެޅުން

140. އާންމު މަޖިލީހުގެ ނިންމުމެއް އެއްވެސް ކަމެއްގައި ބޭނުންވާކަމަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި އާންމު މަޖިލީހުގެ ކޮންމެ މެންބަރަކަށްވެސް އެ މެންބަރަކު ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ކަމެއް ނުވަތަ މައްސަލައެއް އެޖެންޑާ ކުރުމަށް އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ އޮންނަ ދުވަހުގެ މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ދުވަސް ކުރިން އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓަށް އެންގިދާނެއެވެ.

އާންމު މަޖިލީހުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ޢަމަލުކުރާނެގޮތް

141. (ހ) އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު މެންބަރުންނަށް ހަމަހަމަ ގޮތެއްގައި ރިޔާސަތުން ދޭންވާނެއެވެ.

(ށ) އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި ނިންމާ ނިންމުންތައް ކޮންމެ ނިންމުމެއް ނިމުމުން، އެ ނިންމުން ރިޔާސަތުން އިއުލާން ކުރާނެއެވެ.

އާންމު މަޖިލީހުގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ކަންކަން ނިންމުން

142. ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ނިންމުމެއް ފާސްވާނީ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުންނެވެ.

ދައުރިއްޔާ ޖަލްސާކުރުން

143. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގައި މަޝްވަރާކުރެވޭ ކަންކަމާއި ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާއި ނިންމާނިންމުންތައް ބަޔާންކޮށް ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ފޯމެޓާ އެއްގޮތަށް އެ މަޖިލީހުގެ ދައުރިއްޔާ ސެކްރެޓޭރިއޭޓުން ތައްޔާރުކޮށް، ޖެހިގެން އަންނަ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއަށް އެ ދައުރިއްޔާ ޖަލްސާކުރުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ދައުރިއްޔާ ހުށަހެޅުމުން ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުން ދައުރިއްޔާއަށް ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާޙެއްވާނަމަ އެކަން ފާހަގަކޮށް، ދައުރިއްޔާ އިސްލާޙުކުރުމަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

ޖަލްސާއަށް މެންބަރުންނަށް ހާޒިރުނުވެވުން

144. (ހ) ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ ފެށުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ގަޑިއަށް ޖަލްސާ ބޭއްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދަށް މެންބަރުންނަށް ހާޒިރުނުވެވިއްޖެނަމަ އިތުރު 15 (ފަނަރަ) މިނިޓަށް ބަލަންވާނެއެވެ. މިގޮތުންވެސް މެންބަރުންގެ އަދަދު ހަމަނުވާނަމަ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން ހަމަޖެއްސާ އެހެން ދުވަހަކަށް ނުވަތަ އެހެން ގަޑިއަކަށް އެ ޖަލްސާ ފަސްކުރުމަށް ނުވަތަ އަލުން އައު ޖަލްސާއެއް ބޭއްވުމަށް ކަނޑައަޅައި ޖަލްސާ ފަސްކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވުމަށް އުޒުރުވެރިވާ ފަދަ ކަމެއް އެއްވެސް މެންބަރަކަށް ދިމާވެއްޖެނަމަ، އެކަން އެ ދުވަހުގެ ޖަލްސާ

ފެށުމުގެ މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) މިނިޓް ކުރިން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ
އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

ރިޔާސަތުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

145. ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ހިމެނެއެވެ.

146. (ހ) އެޖެންޑާ އެއްގޮތަށް ޖަލްސާ ކުރިއަށް ގެންދިއުން.

(ށ) އާންމު މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ކަންތައްތައް ތަންފީޒުކުރަން ކަށަވަރުކުރުން.

(ނ) އާންމު މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ކަމެއް ތަންފީޒުކުރެވިފައިނުވާނަމަ،
އެކަން ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުން.

އާންމު މަޖިލީހުގައި ބައިވެރިވާނެ ފަރާތްތައް

147. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގައި ބައިވެރިވާނީ ސުޕްރީމް
ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސްވެސް، ފަނޑިޔާރުންގެ
އާންމު މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރެވޭ މައްސަލައެއްގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ސުޕްރީމް
ކޯޓުގެ ކަމާބެހޭ މުވައްޒަފަކު އެ މަޖިލީހުގައި ބައިވެރިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު
ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހަށް
ހާޒިރުވާނީ ކޯޓުގެ ޑިވިޒަން ނުވަތަ ސެކްޝަނަކާ ޙަވާލުވެހުރި އެންމެ
އިސްވެރިޔާ ނުވަތަ ކަމާބެހޭ ފަރާތެވެ.

އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓް ބެލެހެއްޓުން

148. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓް ބަލަހައްޓާނީ
ފަނޑިޔާރުންގެ ބިއުރޯ އިންނެވެ.

ސެކްރެޓޭރިއެޓުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

149. (ހ) ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހަށް އެޖެންޑާ ކުރުވާ ކަންތައްތައް މި ގަވާއިދާ
އެއްގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށް އެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމަކީ އާންމު މަޖިލީހުގެ
ސެކްރެޓޭރިއެޓް ބަލަހައްޓާ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ އިތުރުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓް ބަލަހައްޓާ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ހިމެނެއެވެ.

(1) އާންމު މަޖިލީހުން ބަހުސް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާގުޅޭ ހުރިހާ ލިޔުންތައް ފަނޑިޔާރުންގެ ފައިލަށްލުން.

(2) ފަނޑިޔާރުންގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް އިންތިޒާމުކުރުމާއި، މެންބަރުންނަށް އަންގަންޖެހޭ އެންގުންތައް އެންގުމާއި، ފޮނުވަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތައް ފޮނުވުން.

(3) ޖަލްސާތަކުގެ ޔައުމިއްޔާ ލިޔުން، ޔައުމިއްޔާ ފާސްކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންތައްތައް ކުރުމާއި، ޔައުމިއްޔާތަކުގެ ރިކޯޑުތައް ބެލެހެއްޓުން.

(4) އާންމު މަޖިލީހުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާބެހޭ މަޢުލޫމާތު އެކަމާ ބެހޭ ފަރާތްތަކަށް ދިނުން.

(5) އާންމު މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ކަންކަން ތަންފީޒުކުރުވާ މިންވަރު ބަލައި އެ މަޢުލޫމާތު ރިޕޯޓަކަށް ދިނުން.

(6) މަތީގައި ބުނެފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ އިތުރުންވެސް އާންމު މަޖިލީހަށް އިދާރީގޮތުން ބޭނުންވާ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން.

އާންމު މަޖިލީހުގެ ނިންމުންތައް ބެލެހެއްޓުން

150. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ އެންމެހައި ނިންމުންތައް އެކަމަށް ހާއްސަކޮށްފައިވާ ދަފްތަރެއްގައި ލިޔެ، ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ. އަދި އޭގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އާންމު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި ބައިވެރިވި ފަނޑިޔާރުން ސޮއިކުރަންވާނެއެވެ.

އެކާވީސްވަނަ ބައި

އެހެނިހެން ކަންތައްތައް

ހުޅުވިފައިވާ
މަޖިލީހެއްގައި
ޝަރީޢަތްކުރުން

151. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގާ އެންމެހައި ޝަރީޢަތްތައް ހިންގަންވާނީ އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޙުކުމްތަކާއި އަމުރުތައް އިއްވަންވާނީ ހުޅުވިފައިވާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްގައެވެ. އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުންތަކުގެ އަޑާއި މަންޒަރު ލައިވްކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސް، އަންނަނިވި ސަބަބުތަކަކާހުރެ ސަލާމަތަށްޓަކައި، އާންމުންނަށް ހުޅުވިފައިނުވާ މަޖިލީހެއްގައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެއެވެ.

(1) މުޖުތަމަޢުގެ އަޚްލާޤީ އުސޫލުތައް ހިފެހެއްޓުމަށް، ނުވަތަ މުޖުތަމަޢުގެ އަމަން އަމާންކަން ދެމެހެއްޓުމަށް، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސަލާމަތަށް ބުރޫއަރާ ނުދިނުން.

(2) ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ކުޑަކުދިންގެ މަޞްލަޙަތު ރައްކާތެރިކުރުން، ނުވަތަ ޖިންސީ ކުރި ކުށެއްގެ ސަބަބުން އަނިޔާ ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ މަޞްލަޙަތު ނުވަތަ ހެކިވެރިއަކު ރައްކާތެރިކުރުން.

(3) އާންމުކޮށް ހުޅުވާލައިގެން ޝަރީޢަތް ހިންގައިފިނަމަ، ޢަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށް ހުރަސް އެޅިދާނެކަމަށް ފާހަގަކުރެވުން.

ހުކުމް ނުވަތަ
ޤަރާރު
ޝާއިޢުކުރުމާއި
ހުކުމުގެ ނަކަލު

152. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައިގެންފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ ގޮތުން، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހުކުމް ނުވަތަ ޤަރާރު ޝާއިޢުކުރުމަށް އެމީހުންގެ ހުކުމުގެ ނަކަލު އިޢުތިރާޟްކުރާ މައްސަލަ ބަލާ ފަރާތްތަކުގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ހުކުމް ނުވަތަ
ޤަރާރު
ޝާއިޢުކޮށްދިނުމުގެ
އުސޫލު

153. (ހ) މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށްފަހު ކޯޓަށް ހުކުމް ނުވަތަ ޤަރާރު ޝާއިޢުކުރަން [illegible] ބޭނުންނަމަ، ޝާއިޢުކުރަން ބޭނުންވާ ހުކުމް ނުވަތަ ޤަރާރުގެ

ފުރިހަމަ މައުލޫމާތު މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމާއެކު ނުވަތަ ޖަވާބު ފޯމާއެކު ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިނގަމުންދަނިކޮށް ހެކިން ނުވަތަ ޚަބީރުން ހުށަހެޅޭނީ، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ހާއްސަ ހުއްދައެއް އެކަމަށް ލިބިގެންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ނިމުނުކަމަށް ޝަރީޢަތުން އިޢުލާންކުރުމަށްފަހު، މައްސަލާ ގުޅިގެން ހެއްކެއް ނުވަތަ ޚަބީރެއް ހާޒިރުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅުމެއް ނުބެލޭނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ހާޒިރުކުރާ ޚަބީރަކަށް ފަންނީ ފީއެއް ދައްކަންޖެހިއްޖެނަމަ، އެ ފީއެއް ދައްކާނީ އެ ޚަބީރަކު ހާޒިރުކުރުމަށް އެދޭ ފަރާތުންނެވެ.

ހެކިންގެ ހެކިބަހާއި ޚަބީރުންގެ ރައުޔު ނެގުން

154. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ބަލަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ހެކިންގެ ހެކިބަސް ނުވަތަ ޚަބީރެއްގެ ރައުޔު ނަގަންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި ހެކިބަސް ނުވަތަ ރައުޔު ނަގާނީ އެފަރާތެއް ކޯޓަށް ހާޒިރުކޮށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ ކުރިމަތީގައި ހުވާކުރުމަށްފަހުއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މައްސަލަ ހިނގަމުން [illegible]، އެއްވެސް [illegible] [illegible] ހެކިބަސް ނުވަތަ ރައުޔު ކޯޓުން [illegible] [illegible]، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން [illegible] [illegible] [illegible] މެދުވެރިކޮށް ހެކިބަސް ނެގުން [illegible] މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން [illegible] ދެވިދާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ބަލަމުންދާ މައްސަލައަކާ [illegible] [illegible] [illegible] ހެކިބަސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މެދުވެރިކޮށް ހެކިބަސް ނުވަތަ ރައުޔު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން ދެވިދާނެއެވެ.

ޚަބީރުންގެ ރައުޔު ލިޔުމުން ހުށަހެޅުން

155. (ހ) ޚަބީރުންގެ ހެކިބަސް ލިޔުމުން އޮންނަ ރިޕޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅައިގެންނެވެ.

(ށ) ޚަބީރުންގެ ރިޕޯޓުގެ ނިންމުމުގައި، ކޯޓުގެ މައްޗަށް ޚަބީރަށް އޮތް ޒިންމާ އެނގޭކަމާއި، އެ ޒިންމާއާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރާކަން އަންގައިދޭ ބަޔާނެއް ހިމަނައި، ރިޕޯޓު އުފައްދަން ބިނާކޮށްފައިވާ އަސާސްތައް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ދެ ޚަޞްމުން އެކުގައި އެއް ޚަބީރު ހުށަހެޅުމަށް އެދުން

156. (ހ) ދޭއް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ޚަޞްމުން އެއް ކަމަކާ ގުޅިގެން ޚަބީރުންގެ ހެކިބަސް ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާނަމަ، އެ ޚަޞްމުންގެ ފަރާތުން އެއް ޚަބީރަކު ހުށަހަޅައިގެން މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް އެދިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޚަބީރަކާމެދު ޚަޞްމުންނަށް އެއްބަސްނުވެވުނުނަމަ، މައްސަލަ ބަލާ [illegible] [illegible] [illegible] ޚަބީރަކު [illegible] [illegible] [illegible] ޚަޞްމުންގެ [illegible] [illegible] ޚަބީރަކު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ހެކިންގެ ނުވަތަ ޚަބީރުންގެ ހުވާ

157. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހިންގާ މައްސަލަތަކުގައި ހެކިން ނުވަތަ ޚަބީރުން ހެކިބަސް ދޭން ފަށާނީ، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އަންނަނިވި ހުވާ ކުރުވުމަށްފަހުގައެވެ. "ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މި މައްސަލާގައި އަޅުގަނޑާ ކުރެވޭ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބު ދިނުމުގައްޔާއި، އަޅުގަނޑު ދޭ ހެކިބަސްތަކުގައި ތެދު ބުނުމާއި، ތެދާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް އެއްޗެއް ނުބުނުމަށް މާތްالله ގަންދީ ހުވާކުރަމެވެ."

ދޮގުހެކި ދިނުން

158. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހިންގާ މައްސަލައެއްގައި ދޮގުހެކި ދިންކަމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެކަމުގެ ތަޙުޤީޤު ކުރުމަށް ފުލުހުންނަށް ނުވަތަ ކަމާބެހޭ އިދާރާއަށް ފޮނުވޭނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގައި [illegible] [illegible]

159. (ހ) މި ޝަރީޢަތުގައި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible].

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އިޖްރާއާތު، ގަވާއިދަށް ގެނުވުން ބަދަލު އާންމުކޮށް ފެންނާނޭހެން ޝާއިޢުކުރުމަކީ ރަޖިސްޓްރާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.

މާނަ ކުރުން

160. މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އިބާރާތް އޮތްގޮތުން އެހެންގޮތަކަށް ދޭހަނުވާ ހިނދަކު އަންނަނިވި ބަސްތަކާއި އިބާރާތްތަކުގެ މާނަކުރެވޭނީ ތިރީގައި އެވާ މާނަ ދެވިފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ހ) "ސުޕްރީމް ކޯޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށެވެ.

(ށ) "ފަނޑިޔާރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންކުރެ ފަނޑިޔާރަކަށެވެ.

(ނ) "މަސްލަހަތު ހުރި ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ހައިކޯޓުން ނިމިފައިވާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ އެ ކޯޓުން ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ނުވަތަ އެ ކޯޓުން ނިންމައިފައިވާ ނިންމުމުގެ ސަބަބުން، އެ ނިންމުމުގެ ސީދާ އަސަރު ފޯރާ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް، މި ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިފައިވާ ފަރާތަކަށެވެ.

(ރ) "އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލައިގަންނަ މައްސަލަތަކުގެ ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުންތައް ފެށުމުގެކުރިން ކުރަންޖެހޭ އެކިއެކި ކަންތައްތައްކުރުމަށްޓަކައި، ރަޖިސްޓްރާރު ބާއްވާ ބައްދަލުވުމަކަށެވެ.

(ބ) "ރެކޯޑް ކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދައްކާ ވާހަކައެއް ލަފުޒުން އަޑާއެކު، ނުވަތަ އަޑާއި މަންޒަރާއެކު، ނުވަތަ ސްޓެނޮގްރަފީގެ ވަސީލަތެއް ބޭނުން ކޮށްގެން ކުރާ ތެދު އަދި އިތުބާރު ހުރި ރެކޯޑް ކުރުމަށެވެ.

(ޅ) "އޭނާ" "މީހަކު" "މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް" "މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް" "އެފަރާތް" މި ލަފުޒުތައް މުޒައްކަރުކޮށް ލިޔެވިފައި އޮތްކަމުގައި ވިޔަސް އެ ލަފުޒުތަކުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ޖަމްޢު މާނައާއި މުއައްނަސްގެ ޝަކުލުވެސް ހިމެނޭނެއެވެ.

(ކ) "ފޮޓޯހުރި ރަސްމީ ލިޔުން" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތިއްޔާ، ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑާއި ޕާސްޕޯޓާއި ޑްރައިވިންގ ލައިސަންސް އަށެވެ.

(އ) "ދަށު ކޯޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތިއްޔާ، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކާއި ޓްރައިބިއުނަލްތަކަށެވެ.

(ވ) މި ގަވާއިދުގައި ވަކިކަމެއް ކުރުމަށް މުއްދަތެއް ދީފައިވާނަމަ، އެ މުއްދަތު ގުނުމުގައި ބަންދު ދުވަސްތަކާއި އެކަމެއް ކުރުމަށް އަންގާ ދުވަހާއި މުއްދަތު ހަމަވާ ދުވަސް ނުހިމެނޭނެއެވެ.

ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން

161. (ހ) މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ 2020 އޮކްޓޫބަރު 10 ވާ ހޮނިހިރު ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.

(ށ) މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުން، 2008 ސެޕްޓެމްބަރު 21 ވަނަ ދުވަހު ޢަމަލުކުރަން ފަށާފައިވާ "ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ގަވާއިދު 2009" އާއި އެ ގަވާއިދަށް ގެނެވުނު އިސްލާޙުތަކާއި މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުންތައް އުވިގެންދާނެއެވެ.

ޖަދުވަލު 1

ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާ ބެހެއްޓުމުގައި އަމަލުކުރާނެގޮތުގެ ތާވަލު

އަތޮޅު		ދަތުރު ފީ (ކޮޅަކަށް)	ދަތުރު ފީ (ދެކޮޅަށް)	ހުރުމުގެ ޚަރަދު (ދުވާލަކަށް)	ކެއުމުގެ ޚަރަދު (ދުވާލަކަށް)
ހއ އަތޮޅު	ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރި	500/- ރުފިޔާ	1000/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ހދ އަތޮޅު	ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރި	400/- ރުފިޔާ	800/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ށ އަތޮޅު	މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރި	300/- ރުފިޔާ	600/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ނ އަތޮޅު	މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރި	250/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ރ އަތޮޅު	މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރި	200/- ރުފިޔާ	400/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ބ އަތޮޅު	މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރި	200/- ރުފިޔާ	400/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ޅ އަތޮޅު	ފާދިއްޕޮޅު (ޅ)	175/- ރުފިޔާ	350/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ކ އަތޮޅު	މާލެ އަތޮޅު (ކ)	100/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
އއ އަތޮޅު	އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރި	175/- ރުފިޔާ	350/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
އދ އަތޮޅު	އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރި	175/- ރުފިޔާ	350/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ވ އަތޮޅު	ފެލިދެ އަތޮޅު	175/- ރުފިޔާ	350/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
މ އަތޮޅު	މުލަކު އަތޮޅު	200/- ރުފިޔާ	400/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ފ އަތޮޅު	ނިލަންދެ އަތޮޅު އުތުރުބުރި	200/- ރުފިޔާ	400/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ދ އަތޮޅު	ނިލަންދެ އަތޮޅު ދެކުނުބުރި	250/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ތ އަތޮޅު	ކޮޅުމަޑުލު	250/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ލ އަތޮޅު	ހައްދުންމަތީ	325/- ރުފިޔާ	650/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ގއ އަތޮޅު	ހުވަދު އަތޮޅު އުތުރުބުރި	375/- ރުފިޔާ	750/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ގދ އަތޮޅު	ހުވަދު އަތޮޅު ދެކުނުބުރި	375/- ރުފިޔާ	750/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ޏ އަތޮޅު	ފުވައްމުލައް	450/- ރުފިޔާ	900/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ
ސ އަތޮޅު	އައްޑު އަތޮޅު	450/- ރުފިޔާ	900/- ރުފިޔާ	500/- ރުފިޔާ	200/- ރުފިޔާ

ނޯޓު: ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަން ބޭނުންވާ ފަރާތަކީ ރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތެއްނަމަ، އެފަރާތެއް ހާޒިރުކުރުމަށްޓަކައި ދަތުރު ފީ ގެ ގޮތުގައި ނަގާނީ އެ އިރެއްގައި ވައިގެމަގުން ދެކޮޅު ޓިކެޓަށްވާ އެންމެ އަގުހެޔޮ އެއަރ ފެއަރއެއްގައެވެ.

ޖަދުވަލު 2

މި ގަވާއިދަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުން، ތިރީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އާންމު ސިޓީ، އުސޫލު، އަދި ގަވާއިދުތައް އުވުނީއެވެ.

	ގަވާއިދު	
.1	ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު	(04 ޖޫން 2012)
	އުސޫލު	
.2	ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް މައްސަލައިގެ ލިޔުންތައް ދޫކުރުމާއިބެހޭ އުސޫލު	ނަންބަރު 2010/01 (05 ސެޕްޓެންބަރު 2010)
.3	މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި ހުއްދަދިނުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު	ނަންބަރު 2010/02 (16 ސެޕްޓެންބަރު 2010)
.4	ފަނޑިޔާރުންނާ ހަވާލުކުރެވޭ މައްސަލަތަކުން ތަރުތީބުކުރުމާއިބެހޭ އުސޫލު	ނަންބަރު 2010/03 (30 ސެޕްޓެންބަރު 2010)
.5	ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި ރާއްޖެތެރެއިން މާލެއަށް މީހުން ހާޒިރުކުރުމުގައި އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު	ނަންބަރު 2011/02 (19 އެޕްރީލް 2011)
.6	ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އުސޫލު ނަންބަރު 2011/02 (ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި ރާއްޖެތެރެއިން މާލެއަށް މީހުން ހާޒިރުކުރުމުގައި އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު) އަށް 1 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ އުސޫލު	ނަންބަރު 2012/01 (01 ޖުލައި 2012)
.7	ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކަށް ބަލާނެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް އެކުލަވާލުމާއި އެ މަޖިލިސްތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ފަނޑިޔާރު ކަނޑައެޅުމާބެހޭ އުސޫލު	ނަންބަރު 2013/01 (09 އެޕްރީލް 2013)
.8	ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އިލްތިމާސް ކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި އިޖުރާއީ އަޑުއެހުން ބާއްވުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު	ނަންބަރު 2018/01 (01 އޮކްޓޯބަރު 2018)
.9	ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މީހުން ވެއްދުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލު	-
	ސަރކިއުލަރ	
.10	ބެލެނިވެރިކަމުގެ އިޚްތިޔާރު (ސުޕަވައިޒަރީ ޖުރިސްޑިކްޝަން) ގެ ދަށުން ނަގަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމާބެހޭ	ނަންބަރު 2010/01/SC (21 މާރިޗު 2010)
	އާންމު ސިޓީ	
.11	ހައިކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލަތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ކަނޑައަޅާފައިވާ އާންމު ސިޓީ	ނަންބަރު 2015/06 (07 އެޕްރީލް 2015)

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު
ތީމުގެ، އޯކިޑްމަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: +960 3009990 | ފެކްސް: +960 3008554
ވެބްސައިޓް: www·supremecourt·gov·mv